

Wos. 3232/4/12

Oplata pocztowa uiszczona gotówką

BIBLIOTEKA
UMCS
LUBLIN
6. 2.

Wydano z dubletów
Bibl. Publ. m. st. Warsz.

Cena zł. 10.—

Samorządowiec

ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW SAMORZĄDU
TERYTORYALNEGO I INSTYTUCJI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ R. P.

ROK IV

WARSZAWA, 31 GRUDZIEŃ 1949 R.

NR 12 (44)

NIECH ŻYJE WIELKI PRZYJACIEL POLSKI JÓZEF STALIN

JÓZEF STALIN

Józef Stalin urodził się 21 grudnia 1879 r. w gruzińskim mieście Gori.

Już w młodości swej, w szkole, zetknął się Stalin z nielegalną grupą marksistowską, a w ślad za tym włączył się do ruchu rewolucyjnego.

Młody Stalin dużo pracuje nad sobą. Studiuję Marksa i Engelsa, zajmuje się filozofią, ekonomią polityczną, historią, naukami przyrodniczymi, literaturą. Staje się wykształconym marksistą. Zaznajamia się również z pierwszymi pracami Lenina.

Niezależnie od nauki prowadzi prace wśród robotników i w krótkim czasie staje się faktycznym kierownikiem ruchu robotniczego na terenie Kaukazu.

W 1902 r. zostaje aresztowany po raz pierwszy. Odtąd, do czasu Rewolucji, był 8 razy aresztowany, 7 razy jest zsyłany, 6 razy ucieka z zesłania.

W 1917 r. Stalin pod bezpośrednim kierownictwem Lenina, przygotowuje powstanie zbrojne przeciw caratowi.

W okresie przygotowań i w czasie Rewolucji Październikowej Lenin i Partia powierzają Stalinowi najodpowiedzialniejsze odcinki frontu. I tu w całej pełni ujawnia się geniusz strategiczny Stalina, który tak wspaniale miał zajaśnieć podczas II wojny światowej.

W pracy pokojowej kładzie wraz z Leninem podwaliny pod wspaniałą gospodarczą i kulturalną gmach — pierwszego państwa socjalistycznego — Z. S. R. R.

Po śmierci Lenina (1924) kontynuuje dzieło Lenina, stając na czele partii komunistycznej i państwa radzieckiego.

Stalin demaskuje opozycję prawicową i trockistowską wewnątrz Partii Bolszewickiej, wytycza Partii słuszną linię polityczną.

Pod bezpośrednim kierownictwem Stalina — Partia dokonuje wielkiej przebudowy Związku Radzieckiego w kraj socjalistyczny. Z jego inicjatywy i pod jego kierunkiem zrealizowane zostają wielkie plany pięcioletnie, nazywane słusznie, Stalinowskimi. Według Jego wskazówek przechodzą chłopi na gospodarkę zespołową. Pod bezpośrednim kierownictwem Stalina rozwija się i potężnieje Armia Radziecka, wyrastając na pierwszą Armię Świata.

Stalin wzbogacił ideologię socjalistycznego stosunku do pracy.

Przy współudziale Stalina opracowana zostaje Konstytucja Z. S. R. R., która jest konstytucją państwa, w którym nie ma wyzysku człowieka przez człowieka, gdzie nie ma klasowych antagonizmów.

Wielka ta Konstytucja łączy się z jego imieniem, stąd zupełnie słusznie, zwie się Stalinowską.

Mimo ogromu prac — Stalin pisze i wydaje wiele dzieł, pogłębiając i zastosowując do współczesnych warunków teorię Marksa, Engelsa i Lenina. Rozwija w praktyce i teorii naukę socjalizmu naukowego.

Pod napaścią hitlerowskich Niemiec na ZSRR. Stalin osobiście staje na czele Armii Czerwonej i kieruje jej działaniami. Genialne plany strategiczne Stalina, których punktem szczytowym była operacja stalingradzka, były jednym z decydujących czynników zwycięstwa Armii Czerwonej. Pod kierownictwem Stalina — Z. S. R. R. rozgromił awangardę międzynarodowego faszystów — Niemców hitlerowskich.

Imię Stalina jest symbolem walki całej postępowej ludzkości przeciwko wojnie, jest symbolem walki o pokój i sprawiedliwość społeczną.

Generalissimus Stalin jest wodzem ludzi pracy całego świata.

Chwała Budowniczemu pierwszego w dziejach świata
państwa socjalistycznego — WIELKIEMU STALINOWI!

NAUKA STALINA WSKAZUJE CAŁEJ LUDZKOŚCI JEDYNIĘ SŁUSZNAJĄ DROGĘ WALKI O LEPSZE JUTRO

Stalin — to twórca wiekopomnych osiągnięć pierwszego w świecie państwa socjalistycznego, to symbol wielkich, historycznych zwycięstw ludzkości nad ciemnymi i nienawistnymi siłami wojny, przemocy i zacofania, to natchnienie tych milionów ludzi w ich walce o pokój, postęp, socjalizm.

Towarzysz Stalin był i jest genialnym kontynuatorem nieśmiertelnego dzieła Wielkiego Lenina i jego myśli, kontynuatorem, wybitnie wzbogacającym w nowej epoce zwycięsko naukę marksizmu-leninizmu.

Polska klasa robotnicza i cały naród polski ma szczególne powody, by uroczyście uczcić dzień urodzin Towarzysza Stalina.

Towarzysz Stalin był bezpośrednim realizatorem bolszewickiego hasła samostanowienia o sobie narodów, dzięki czemu odzyskailiśmy niepodległość narodową w 1918 roku. Towarzysz Stalin czuwał osobiście nad losami naszego kraju podczas wojny z hitleryzmem, wypowiadał się wielokrotnie za Polską, wolną, silną, niepodległą, opartą o Bałtyk, Odrę i Nysę, bronił praw ludu polskiego na konferencjach w Jalcie i Poczdamie, pomagał nam wielokrotnie swymi pełnymi głębokiej mądrości radami, ugruntowywać władzę ludową oraz kłaść fundamenty i zręby socjalizmu w naszym kraju.

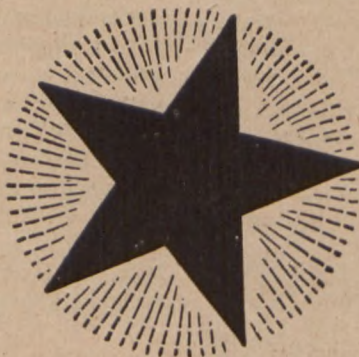
Robotnicy polscy spontanicznie i masowo czcili dzień urodzin Towarzysza Stalina. A starali się to uczynić zgodnie z nauką Towarzysza Stalina to jest wzmożoną działalnością produkcyjną dla dobra kraju, dla szybszego zbudowania socjalizmu w Polsce.

Dla uczczenia dnia urodzin Towarzysza Stalina załogi robotnicze zakładów pracy we wszystkich częściach Polski, na apel górników, wzięły na siebie zobowiązania podniesienia wydajności pracy, polepszenia jakości produkcji i zwiększenia oszczędności, rozwijają współzawodnictwo i racjonalizatorstwo.

Życzymy Towarzyszowi Stalinowi z głębi serca, długich lat życia i dobrego zdrowia.

Najlepszym wyrazem czci i hołdu dla Towarzysza Stalina będzie jeszcze głębsze przyswojenie sobie nauk i wskazań zawartych w jego dziełach i życiu.

Jedno z najważniejszych wskazań Towarzysza Stalina — to surowa, bolszewicka krytyka i samokrytyka oraz bolszewicka czujność wobec działalności wroga klasowego.

SOLIDARNOŚĆ CZUJNOŚĆ WYŻSZY STYL

(z referatu tow. Al. Zawadzkiego na III Ple

Mimo bezspornej przewagi sił klasowego ruchu zawodowego w znacznej większości krajów, nie wolno nam lekceważyć rozbijackiej działalności przywódców prawicy socjalistycznej i ich pobratymców — reakcyjnych działaczy związkowych.

Właśnie teraz — po dotychczasowych nieudanych próbach zniszczenia ŚFZZ, wielkich central związkowych Francji i Włoch oraz różnych wypowiedziących się za ŚFZZ związków zawodowych w krajach kapitalistycznych — montują ci rozbijackie rozłamową centralę związków zawodowych na rozkaz amerykańsko - angielskich imperialistów i w porozumieniu z Watykanem. Głównym celem tej centrali jest walka z klasowymi związkami zawodowymi.

Planowo organizowany atak na jedność ruchu zawodowego ma na celu przygotowanie nowej wojny, zdławienie sił demokracji i socjalizmu oraz zwiększenie wyzysku drogą gwałtownego obniżenia stopy życiowej mas robotniczych.

O jedność klasy robotniczej toczy się zacięta walka na szerokim froncie międzynarodowym i na frontach w poszczególnych krajach.

Winniśmy w każdej potrzebie nieść pomoc materialną i moralną naszym walczącym braciom zagranicą, rozszerzać i pogłębiać naszą łączność z nimi, pomagać im w demaskowaniu zdrajców i rozbijaczy z prawicy socjalistycznej. Lecz obowiązkiem naszym jest jednocześnie — i to jest nasz podstawowy wkład w zwycięstwo jedności klasy robotniczej w skali światowej — umacniać stale nasze jednolite organizacje związkowe. Musimy w praktyce związkowej wykorzystać bezwzględnie i do reszty wszelkie pozostałości socjal - demokratyzmu i jego bliźniaczego przejawu — oportunistów.

Musimy umieć wykrywać i skutecznie zwalczać działalność wroga klasowego w każdej postaci i w każdym miejscu.

* * *

Walka o pokój i pogłębienie jedności ideologicznej i organizacyjnej naszych szeregów, walka o wzmocnienie naszego Państwa Ludowego, o przyspieszenie budowy zrębów socjalizmu, wysuwa przed nami w chwili obecnej w całej ostrości centralne zadanie wzmocnienia czujności rewolucyjnej w każdej dziedzinie naszej pracy — zadanie, nieodłącznie wiążące się dziś z realizacją wszelkich innych zadań.

* * *

Referat Towarzysza Bieruta, wygłoszony na III Plenum KC. PZPR., należy rozkolportować, by krążył z rąk do rąk i był czytany przez miliony naszych związkowców. Należy organizować grupowe

czytanie tego referatu w świetlicach związkowych, w osiedlach robotniczych.

Tow. Bierut podał w swym referacie liczne przykłady braku czujności rewolucyjnej w Partii i w aparacie państwowym. Nie ulega wątpliwości, że w różnych ogniwach naszych związków zawodowych — zarówno u góry, jak i w dołach — mieliśmy i mamy podobne zjawiska. Nie ulega wątpliwości, że nie umieliśmy i nie umiemy jeszcze po dziś dzień dostatecznie wykrywać wroga klasowego w naszych szeregach.

Należy powiedzieć wyraźnie, że przyczyną niefrasobliwości politycznej w naszych szeregach był ten sam — jak sformułował to Tow. Bierut — zgniły - liberalny stosunek do wroga klasowego, te same oportunistyczne teoryjki o pokojowym wzrastaniu w socjalizm. Wielu naszych towarzyszy nie rozumiało, że w miarę naszych gospodarczych, politycznych i społecznych osiągnięć, wróg klasowy nie tylko, że nie rezygnuje z walki, lecz działa coraz bardziej zaciekle i podstępnie.

Niefirasobliwość polityczna i brak czujności klasowej w niektórych naszych ogniwach związkowych miały swoje źródło w nieprzewyciężeniu do końca pokutujących jeszcze tu i ówdzie pozostałości socjaldemokratyzmu, w braku należytego przeciwdziałania naciskowi burżuazyjnej i drobnomieszczańskiej ideologii. Miały źródło w przecenianiu sił wroga i tzw. obiektywnych trudności oraz w niedocenianiu sił własnych w niezrozumieniu nowej roli związków zawodowych w warunkach budownictwa socjalistycznego.

Uchwały III Plenum KC PZPR o konieczności wzmocnienia czujności klasowej muszą stać się sygnałem alarmowym dla wszystkich związkowców.

Jest to tym bardziej konieczne w obecnym momencie, kiedy zakończyliśmy zwycięsko trzyletni plan odbudowy, kiedy stoimy u progu realizacji wielkich zadań planu sześcioletniego. „W tym, mówił Tow. Bierut — nie wolno nam się upajać sukcesami gospodarczymi i zapomnieć o wrogu klasowym i zbrodniczych jego knowaniach. W tym momencie musimy bardziej, niż kiedykolwiek, wzmocnić naszą klasową, bojową i rewolucyjną czujność“.

A uczyć się będziemy tej czujności, czerpiąc ze wskazań awangardy klasy robotniczej i przewodniczki narodu — Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Uczyć się będziemy tej czujności, czerpiąc coraz bardziej z bogatej skarbnicy doświadczeń radzieckich związków zawodowych, wyrosłych pod opieką WKP(b) — Partii Lenina i Stalina. Musimy więc coraz bardziej zbliżać się do radzieckich związków zawodowych, przenosić i przystosowywać do naszych warunków metody ich pracy.

* * *

MIĘDZYKONKURSYJNA REWOLUCYJNA PRACY ZWIĄZKOWEJ

num CRZZ. w dniu 6–7 grudnia 1949 r.)

Niezmiernie ważnym orężem czujności rewolucyjnej winna być nasza prasa związkowa.

Nasza prasa związkowa ma pewne osiągnięcia od II Kongresu Związków Zawodowych. Podniósł się jej poziom ideowy, lepiej popularyzuje ona zadania związków zawodowych. Główne jednak braki prasy naszej nie zostały jeszcze przezwyciężone. Łączność jej z masami wciąż jeszcze jest bardzo słaba, rzadko na jej stronicach pojawia się krytyka i samokrytyka.

Czasopisma związkowe muszą radykalnie zmienić swój styl pracy.

* * *

Co należy przede wszystkim uczynić, aby wzmocnić czujność rewolucyjną kadr związkowych?

III Plenum KC Partii dało nam na to pytanie jasną odpowiedź:

„Jednym z decydujących warunków podniesienia poziomu politycznego Partii jest rozwój masowego szkolenia politycznego kadr. Wychowanie polityczno - ideologiczne musi się stać najważniejszym bojowym zadaniem całej partii i każdego jej członka“.

* * *

Należy dążyć do tego, aby każde działanie aktywisty związkowego wypływało z należytego zrozumienia roli związków zawodowych i powiązania ich z partią w systemie demokracji ludowej, jako formy dyktatury proletariatu.

„Wychowanie i formowanie kadr — powiedział Tow. Stalin na XVIII Zjeździe Partii — odbywa się u nas zwykle według poszczególnych gałęzi nauki i techniki, według specjalności. Ale istnieje jedna gałąź wiedzy, której poznanie winno być obowiązujące dla bolszewików wszystkich gałęzi nauki, jest nią marksistowsko - leninowska nauka o społeczeństwie, o prawach rozwoju społeczeństwa, o prawach rozwoju rewolucji proletariackiej, o prawach rozwoju budownictwa socjalistycznego, o zwycięstwie komunizmu“.

* * *

Warunkiem wykonania stojących przed nami zadań, jest ścisły związek każdego ogniwa i aktywisty związkowego z masami. Jest wyższy styl pracy związkowej. Wymaga to czujnego przysłuchiwania się głosowi mas, wypracowania metody uczenia mas, a zarazem uczenia się od mas.

Łączność z masami jest źródłem siły i autorytetu związków i każdego aktywisty związkowego.

Zasadniczą rzeczą jest, aby wszystkie ogniwa związkowe przez osobisty kontakt z masami i przez codzienną o nie troskę podnosiły polityczną i gospodarczą aktywność mas.

Kierujemy się w tym względzie słowami Stalina, który powiedział:

„Gdyby każdy krok mojej pracy nad podniesieniem klasy robotniczej i ugruntowaniem państwa socjalistycznego tejże klasy nie był jednocześnie skierowany ku temu, by ulepszać jej położenie, uważałbym życie moje za bezcelowe“.

* * *

Wyższy styl pracy związkowej oznacza wszechstronne zastosowanie krytyki i samokrytyki, jako trwałej metody wykrywania i likwidacji braków i zaniedbań w pracy.

Są u nas tacy towarzysze, którzy nie chcą się zajmować sprawami „bolesnymi“. Wolą „błogi spokój“. Są również i tacy, którzy tłumią krytykę, gdy dotyczy ona ich samych.

Wyższy styl pracy związkowej — to nieprzejednana walka ze wszelkimi pozostałościami tendencji syndykalistycznych, reformistycznych, trade - unionistycznych, czy nacjonalistycznych. To bezwzględność wobec szkodnictwa i maruderstwa. To zdecydowana walka z konserwatyzmem, biurokracją i dygnitarstwem.

Wyższy styl pracy wymaga pogłębienia odpowiedzialności osobistej na konkretnym odcinku pracy.

Wymaga on stosowania ustawicznej i ciągłej kontroli wykonania.

Podnoszenie stylu pracy — to rozwijanie sztuki kierowania. Sztuka kierowania wyraża się w zdolności jasnego i ścisłego sprecyzowania zadań i celów, w podejmowaniu zrozumiałych i dostępnych dla mas decyzji, umiejętności wiązania ogólnych wytycznych z konkretnym odcinkiem każdego ogniwa związkowego.

* * *

Plenarne posiedzenie Zarządu Głównego naszego Związku obradujące w Warszawie w dniach 28—29 grudnia 1949 r. szczegółowo omówiło wytyczne III Plenum CRZZ i przystosowało je do realizacji na terenie naszego Związku. Podjęte uchwały — szczegółowo omówimy w następnym numerze.

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU, TOWARZYSZE!

Towarzyszom - Związowcom — Budowniczym Polski Ludowej i odznaczonym orderem „Sztandaru Pracy“, wszystkim sławnym ludziom naszej epoki — przodownikom pracy, nowatorom i racjonalizatorom, wszystkim robotnikom przemysłowym i rolnym, inżynierom, technikom i agronomom, pracownikom partyjnym, związkowym i państwowym, pracownikom nauki, kultury i sztuki, nauczycielom i wychowawcom, a także ich rodzinom Centralna Rada Związków Zawodowych składa gorące i serdeczne życzenia noworoczne.

Ubiegły 1949 rok przeszedł u nas w Polsce Ludowej pod znakiem osiągniętej jedności klasy robotniczej. Widzieliśmy wszyscy, jak zjednoczenie klasy robotniczej i powstanie PZPR udzięściokrotniło nasze siły w pracy i walce o przedterminowe wykonanie planu 3-letniego, o wszechstronne wzmocnienie naszego Państwa Ludowego, o podniesienie poziomu ideologicznego i kulturalnego mas pracujących, o poprawę ich warunków pracy i bytu.

II Kongres Związków Zawodowych, odbyty w połowie roku, określił wyraźnie i dobitnie rolę i zadania związków zawodowych w systemie demokracji ludowej, na drodze naszej ku socjalizmowi.

Uchwały II Kongresu, bazujące na uchwałach Kongresu Zjednoczeniowego Partii, realizujemy konsekwentnie, z coraz poważniejszymi rezultatami. Drogą coraz szerszego zastosowania krytyki i samokrytyki, a zarazem właściwej związkom zawodowym metody przekonywania i wychowywania, walczymy z wszelkimi przejawami pozostalości, oportunistów i o podniesienie na wyższy poziom stylu pracy związkowej.

Idąc po linii wskazań referatu tow. Bolesława Bieruta i uchwał III Plenum KC PZPR, w całej rozciągłości postawiliśmy sprawę czujności rewolucyjnej w naszej codziennej pracy i walce, a jednocześnie — jako najskuteczniejszy sposób wychowania aktywu i mas w duchu tej czujności — sprawę rozwiniętego szkolenia i doszkalania ideowo - politycznego i związkowego.

Od Nowego Roku z ufnością i wiarą rozpoczynamy wielką bitwę o zbudowanie podstaw socjalizmu w naszym kraju, o realizację planu 6-letniego.

Nasza ufność i wiara wypływa z poczucia naszych sił twórczych, z sił twórczych, entuzjazmu i bojowej jedności szeregów naszej klasy robotniczej, z pogłębia-

jącej się moralno - politycznej jedności mas pracujących miast i wsi Polski Ludowej.

Nasza ufność i wiara wypływa z poczucia naszych sił, albowiem stanowimy, jako nowa Polska i jej lud, składową część światowego obozu pokoju, postępu i socjalizmu, którego ostoją i przewodnikiem jest WIELKI ZWIĄZEK RADZIECKI i którego orędownikiem, wodzem i natchnieniem jest JÓZEF STALIN.

Siły nasze już dziś są większe od imperialistycznych sił obozu wojny, wyzwisku człowieka przez człowieka, ucisku narodowego.

Każde nasze nowe osiągnięcie w dziedzinie gospodarczej, politycznej i kulturalnej stanowi i stanowić będzie nowy nasz wkład w dzieło ostatecznego zwycięstwa naszej wielkiej sprawy — ustroju sprawiedliwości społecznej, socjalizmu.

Zmobilizujemy więc wszystkie nasze siły fizyczne i duchowe, zmobilizujemy całą naszą ideowość i świadomość polityczną, całą naszą energię, inicjatywę i pomysłowość, wszystkie nasze uczucia ukochania Ojczyzny Ludowej, każde uderzenie naszych gorących serc.

Rozwijajmy na coraz wyższy poziom i w coraz doskonalszych formach nasz nowy, socjalistyczny stosunek do pracy i własności społecznej: współzawodnictwo, nowatorstwo, racjonalizatorstwo i planowe oszczędzanie.

PODNOŚMY WYDAJNOŚĆ NASZEJ PRACY, bo przez nią prowadzi niezawodna droga do zwycięstwa socjalizmu, do ciągłości poprawy materialnego i kulturalnego dobrobytu ludzi pracy naszego kraju.

Uczmy się, uczmy się wciąż i bez przerwy, pomagajmy uczyć się naszym towarzyszom pracy i walki.

Pamiętajmy zarazem, że ucząc innych, zawsze możemy się czegoś od nich nauczyć.

Ta maksyma szczególnie dotyczy się naszego aktywu związkowego.

Zacieśniajmy w codziennej naszej pracy naszą więź i łączność z masami, śmiało poddawajmy pod ich kontrolę całą naszą pracę związkową.

Zwycięskie, przedterminowe wykonanie pierwszego roku planu 6-letniego — to gwarancja zwycięskiej, przedterminowego wykonania całej sześciolatki.

Niech ta sprawa przewija się, jako najważniejsza, wśród szczerych i serdecznych życzeń, jakie wszyscy będziemy sobie wzajemnie składać z okazji Nowego Roku.

W imieniu Centralnej Rady Zw. Zawod.
ALEKSANDER ZAWADZKI

WYDARZENIA POLITYCZNE

TRZY WIELKIE ZAGADNIENIA

Trzecie Plenum CRZZ odbyte w dniu 8 — 9 grudnia 1949 r. wytyczyło zadania związków zawodowych. Zadania wynikające z uchwał i postanowień Trzeciego Plenum KC PZPR oraz z uchwał Biura Informacyjnego Partii Komunistycznych i Robotniczych.

W zadaniach tych wysuwają się — na pierwszy plan zagadnienia:

Obrona pokoju i walka przeciw podżegaczom wojennym.

Walka o jedność klasy robotniczej oraz walka ze zdrażdziecką titowską kliką szpiegowską.

Te trzy zagadnienia nakazują nam najwyższe wzmoczenie czujności klasowej, czujności rewolucyjnej. Kwestia ta wybijała się w referacie przewodniczącego CRZZ tow. A. Zawadzkiego, jak również z całej dyskusji.

Realizacja tych zadań — to wzmoczenie produkcji, to współzawodnictwo pracy, to troska o poprawę bytu klasy pracującej. To wzmoczenie pracy związkowej we wszystkich jego komórkach organizacyjnych i w każdej dziedzinie pracy związkowej. To międzynarodowa solidarność proletariacka. To łączność międzynarodowa związkowców. To praca szkoleniowa. To ożywienie pracy w lokalnych zakładowych komitetach Pokoju. To — u nas — samorządowców — oddawanie z najlepszą wolą i umiejętnością codziennych usług społecznych w środowiskach, usług tak podstawowych i niezbędnych do codziennego życia ludzi pracy i ich rodzin.

To jednocześnie rozszerzenie i pogłębienie wiedzy marksizmu — leninizmu — stalinizmu.

Górnicy Przemysłu Węglowego otrzymali specjalne przywileje

Rada Ministrów podjęła doniosłą uchwałę w sprawie szczególnych przywilejów dla górników w górnictwie węglowym.

Uchwała przewiduje wypłacanie górnikom specjalnego wynagrodzenia kwartalnego, którego wysokość procentowo uzależniona jest od rodzaju pracy, ilości lat i wysokości podstawowego kwartalnego wynagrodzenia.

Ponadto uchwała postanawia nagradzać górników dyplomami i odznaczeniami państwowymi za nienaganą pracę pod ziemią. Będą to: Brązowe, Srebrne i Złote Krzyże Zasługi oraz Order „Sztandar Pracy“ I i II klasy.

Kongres Jedności Ruchu Ludowego

W końcu listopada br. odbył się w Warszawie Kongres Jedności Ruchu Ludowego, który zgromadził 1.200 delegatów z całego kraju obu stronnictw ludowych S. L. i P. S. L.

Po trzydniowych obradach Kongres uchwalił deklarację ideowo - programową Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, statut tego Stronnictwa i dokonał wyboru jego władz.

Narada Biura Informacyjnego Partii Komunistycznych

W drugiej połowie listopada rb. odbyła się na Węgrzech Narada Biura Informacyjnego Partii Komunistycznych. W Naradzie uczestniczyli przedstawiciele: Z. S. R. R., Polski, Rumunii, Bułgarii, Węgier, Francji Czechosłowacji i Włoch.

Na Naradzie wygłoszono referaty: „Obrona pokoju i walka przeciwko podżegaczom wojennym“ (M. Susłow — Z. S. R. R.), „Jedność klasy robotniczej, a zadania partii komunistycznych i robotniczych“ (P. Togliatti — Włochy) i „Komunistyczna Partia Jugosławii we władzy morderców i szpiegów“ (G. Gheorghiu-Dej — Rumunia).

Po dyskusji na temat wygłoszonych referatów, uczestnicy Narady całkowicie uzgodnili swe poglądy i jednomyślnie uchwalili odpowiednie rezolucje.

Sesja Rady Świat. Demokr. Feder. Kobiet

W Moskwie odbyła się sesja Rady Światowej Demokratycznej Federacji Kobiet. W obradach uczestniczyło około trzystu delegatek 36-ciu krajów.

W toku kilkudniowych obrad omówiono obronę gospodarczych i politycznych praw kobiety, sprawę walki o pokój oraz wykluczone z kierowniczych organów Federacji przywódczynię jugosłowiańskiego „Frontu Kobięcego“.

Obrady Międzynarodowego Zrzeszenia Zw. Zaw. Rob. Rolnych i Leśnych

W połowie grudnia rb. odbyła się w Warszawie Konferencja Konstytucyjna Międzynarodowego Zrzeszenia Związków Zawodowych Robotników Rolnych i Leśnych.

W obradach uczestniczyli delegaci: ZSRR, Chin Ludowych, Bułgarii, Czechosłowacji, Rumunii, Węgier, Włoch, Francji, Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Polski.

Po trzydniowych obradach, w których wyczerpująco omówiono ciężką rolę robotników rolnych i leśnych w krajach kapitalistycznych i pomyślnie położenie tych robotników w krajach demokracji ludowej, uchwalono apel do robotników rolnych i leśnych całego świata oraz wybrano władze Międzynarodowego Zrzeszenia. W skład Komitetu Administracyjnego Zrzeszenia weszli Jacakówna (Polska), Carronet (Francja), Klio Bossi (Włochy), Waškowa (ZSRR), Taubenheim (Niemcy), Stupka (CSR) i Junan Czi-ho (Chiny).

Proces Trajczko Kostowa

W Sofii odbył się proces Trajczko Kostowa i jego bandy. Na ławie oskarżonych zasiadło 11-tu zdrajców i szpiegów, których celem było obalenie Bułgarskiej Republiki Ludowej. Do tego celu oskarżeni zmierzali drogą zorganizowania konspiracyjnego ośrodka, który kierował zbrodniczą działalnością, zmierzającą do obalenia legalnego rządu i zastąpienia go rządem Kostowa. W dalszym rozwoju wypadków oskarżeni zmierzali do umożliwienia Tito aneksji Bułgarii. Proces ujawnił całą zbrodniczą działalność bandy, która pracowała dla wywiadu anglo - amerykańskiego.

Zakończony surowym wyrokiem głośny ten proces jeszcze raz wskazał, że imperializm anglosaski stara się w krajach demokracji ludowej zorganizować i prowadzić swoje agendy, których celem jest, wzorem Jugosławii, uzależnienie tych krajów od siebie i wprzęgnięcie ich do polityki wrogiej Z. S. R. R.

Zaliczenie czasu pracy do wymiaru urlopów i gratyfikacji jubileuszowych

Zaliczanie czasu pracy do urlopów wypoczynkowych oraz do gratyfikacji jubileuszowych napotyka w wielu zakładach na trudności z braku znajomości przepisów regulujących tę sprawę i jest często przyczyną sporów pomiędzy pracownikami, lub radami zakładowymi a kierownictwami zakładów.

W uzupełnieniu wyjaśnień, zamieszczonych w Nr. 10 (42) „Samorządowca“ (str. 252), że zaliczenie czasu pracy do urlopów wypoczynkowych uregulowane jest okólnikiem Ministra Administracji Publicznej Nr. 44 z dnia 23 czerwca 1947 roku, wyjaśniamy:

Odnosnie szczegółów co do udzielania urlopów nieuregulowanych układem zbiorowym, należy kierować się następującymi wskazówkami:

a) przerwy wywołane działaniami wojennymi po 1 września 1939 r. należy dokumentarnie udowodnić takie, jak:

- 1) pobyt w obozie koncentracyjnym,
- 2) pobyt w więzieniu z przyczyn ideowych,
- 3) udział w walkach partyzanckich - wyzwolenczych,

4) czynna służba w wojsku polskim, nie powodują utraty ciągłości i wlicza się je do czasu pracy w zakładzie, w którym pracownik był zatrudniony przed powstaniem przerwy, o ile powrócił w okresie 3-ch miesięcy po ustaniu przyczyn przerwy do tego samego zakładu;

b) przerwy w zatrudnieniu wywołane po 1 wrześniu 1939 r. przesiedleniem, wysiedleniem i wywiezieniem przymusowym na roboty nie powodują utraty ciągłości pracy w danym zakładzie pracy, lecz przerw takich nie wlicza się do czasu pracy. Jednak pracownikom, którym w 1945 r. i 1946 r. poszczególne zakłady z tego tytułu wliczały okres przerwy do podstawy obliczenia urlopów i udzielały jedno - miesięcznego urlopu, w r. 1947 można udzielić również jedno miesięcznego urlopu jak w latach poprzednich, pod warunkiem, że pracownik ten pracuje w tym samym zakładzie.

Nie można jednak takiego wyjątkowego zaliczenia przerw do obliczenia urlopów stosować do innych pracowników i innych zakładów.

c) przerwy, powstałe wskutek zburzenia lub unieruchomienia do dnia 1 maja 1945 r. zakładu pracy danego związku samorządu terytorialnego dolicza się do obecnej podstawy urlopu, o ile pracownik udokumentuje czas pracy, przepracowany przed dniem 1.V.1947 r. O ile jest on zatrudniony w jednym z zakładów, administrowanych przez tenże związek samorządowy, w zawodzie w którym pracował w zakładzie zburzonym lub unieruchomionym.

d) repatriantom i reemigrantom, dawniej stale zamieszkałym poza obecnymi granicami Polski, dolicza się do obecnej podstawy obliczania urlopu, udokumentowany czas, przepracowany bez przerwy w jednym zakładzie, administrowanym przez związek samorządu terytorialnego. (Przepis powyższy jest nieaktualny w odniesieniu do gratyfikacji jubileuszowych wobec postanowienia części XII okólnika M. A. P. Nr. 47, z dnia 24 maja 1949 r., które brzmi:

„Repatriantom i reemigrantom dawniej zamieszkałym poza obecnymi granicami Polski, dolicza się do obecnej podstawy obliczenia czasu pracy do gratyfikacji jubileuszowych udokumentowany czas, przepracowany w zakładach państwowych lub samorządowych“).

II. Wytyczne podane powyżej w pkt. a) b) c) i d) stosuje się jedynie do pracowników, którzy zgłosili się do pracy w danym zakładzie (pkt. 3 a) b) lub w danym zawodzie pkt 3 c) nie później, jak w trzy miesiące po ustaniu przerwy lub po powrocie do kraju i dopiero po przepracowaniu w tymże zakładzie przynajmniej 6 miesięcy.

IV. Udowodnienie dokumentami istnienia okoliczności uzasadniających zaliczenia przerw jest obowiązkiem zainteresowanego pracownika.

V. Gdy pracownik opuści na własne żądanie lub ze swej winy zajmowane miejsce pracy, to w nowym zakładzie pracy traci wszystkie uprawnienia, wynikające z ustawy o urlopach i układu zbiorowego oraz uprawnienia, o których mowa w pkt. 3 lit. a) b) c) i d). Nie dotyczy to wypadku, *gdy pracownik opuści miejsce pracy na ziemiach dawnych dla objęcia miejsca pracy na ziemiach odzyskanych.*

Uposażenia liniowych pracowników zawodowych Straży Pożarnych

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1949 r. została uregulowana sprawa uposażeń pracowników liniowych zawodowych straży pożarnych.

Rozporządzenie to ma moc obowiązującą od dnia 1 stycznia 1949 r. i zarządy miejskie muszą za ten okres dokonać przeliczeń wynagrodzeń wg. nowych zasad. Dotychczas bowiem pracownicy straży pożarnych otrzymywali zaliczkowe wynagrodzenia w wysokości ustalonej okólnikiem Ministra Administracji Publicznej Nr. 102 z dnia 20 grudnia 1948 r. (Dz. U. M. A. P. Nr. 48, poz. 351).

Zgodnie z nowym rozporządzeniem pracownikom straży pożarnych przysługuje uposażenie (tak jak pracownikom administracji samorządowej) w wysokości ustalonej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19.II.1949 r. w sprawie kwot uposażenia zasadniczego i dodatków lokalnych dla pracowników państwowych i samorządowych oraz przewodniczących organów wykonawczych gmin miejskich i wiejskich (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 82).

Komendantom straży i dowódcom oddziałów (baonów) przysługują dodatki funkcyjne, a dowódcom kompanii i plutonów dodatki służbowe. Ponadto wszystkim pracownikom liniowym samorządowych straży pożarnych przysługuje ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych w następującej wysokości:

- 1) dla niepobierających dodatku funkcyjnego lub służbowego:
 - a) 20% zasadniczego uposażenia w przypadku zatrudnienia w systemie 12 godzin pracy i 24 godzin wolnych od pracy;
 - b) 50% zasadniczego uposażenia w przypadku zatrudnienia w systemie 24 godzin pracy i 24 godzin wolnych, lub 12 godzin pracy i 12 godzin wolnych;
- 2) dla pobierających dodatek funkcyjny lub służbowy:
 - a) w systemie 12 godzin pracy i 24 godzin wolnych od pracy — 10% uposażenia zasadniczego;
 - b) w systemie 24 godzin pracy i 24 godzin wolnych lub 12 godzin pracy i 12 godzin wolnych — 20% uposażenia zasadniczego.

Pracownicy pełniący służbę na obszarze m. st. Warszawy otrzymują dodatki: lokalny (350 — 650 zł.) i przejściowy wyrównawczy (1.700 — 2.450 zł.), a na obszarze Wybrzeża — dodatek morski (750 — 1.400 zł.).

Zaszeregowanie pracowników należy dokonać wg. zasad ustalonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 92) przy czym stanowiska i przywiązane do nich grupy uposażenia zostały ustalone, jak następuje:

	grupa
Praktykanci	XI
Strażacy i strażacy - kierowcy	X — IX
Strażacy - kierowcy - mechanicy	IX — VII
Dowódcy stanowisk	X — VIII
Dowódcy sekcji	IX — VIII
Dowódcy plutonów	VIII — VII
Dowódcy komp. oraz d-cy oddz. (baonów)	VII — VI
Komendanci w miastach poniżej 100.000 mieszkańców	VIII — VI
Komendanci w miastach powyżej 100.000 mieszkańców	VI — V
Z-cy komendantów w Warszawie i Łodzi	VI — V
Komendanci w Warszawie i Łodzi	V — IV

Powyższe zasady wynagrodzenia nie dotyczą pracowników administracyjnych samorządowych straży pożarnych oraz pracowników zawodowych straży pożarnych przedsiębiorstw samorządowych.

Wynagradzanie za czas ćwiczeń w ochotniczych strażach pożarnych

W większych przedsiębiorstwach samorządowych istnieją ochotnicze straże pożarne.

Pracownicy, należący do straży ochotniczych odbywają ćwiczenia po normalnej pracy — w godzinach nadliczbowych.

Wynagradzania tych pracowników za czas ćwiczeń w godzinach nadliczbowych zostało ustalone wg. następujących zasad:

1) pracownicy zakładów pracy, bez względu na spełniane przez nich czynności stałe, o ile są członkami ochotniczych straży pożarnych i z tego tytułu powoływani są do ćwiczeń w godzinach nadliczbowych, powinni za czas tych ćwiczeń otrzymywać wynagrodzenie, przysługujące członkom zawodowych straży pożarnych. Podstawą wymiaru jest posiadany przez nich stopień służbowy w straży pożarnej, przy czym stawki ulegają podwyższeniu o 500/0.

2) Ćwiczenia nie powinny trwać dłużej jak 2 godziny w jednym dniu.

3) Ustalenie wysokości godzinowej stawki winno być dokonane w sposób podany w piśmie okólnym C. R. Z. Z. z dnia 11 lipca 1949 r. L. dz. 7/5034/6124/49.

Powyższe zasady wchodzi w życie z mocą obowiązującą od 1 września 1949 r.

Zasady wynagradzania pracowników zatrudnionych w pracowniczych kasach Zapomogowo-Pożyczkowych

Układy zbiorowe przewidują obowiązek pracodawcy delegowania do prac w pracowniczych kasach pożyczkowych, odpowiednich pracowników spośród zatrudnionego w danym zakładzie personelu. Nie przewidywały jednak ani ich liczby ani też wysokości wynagrodzenia za dodatkowe prace, ani wreszcie ilości godzin i czasu, w jaki należało pracę tę wykonywać.

Dla jednolitego i powszechnego uporządkowania tego odcinka Państwową Komisją Planowania Gospodarczego w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych wydała przytoczone poniżej zasady, które obowiązują od 1 października br.

Poszczególne zakłady pracy, obowiązane są oddelegować odpowiednio kwalifikowanych pracowników w celu prowadzenia księgowości i administracji kas pożyczkowych. Praca tych pracowników powinna się odbywać wyłącznie w godzinach pozabiurowych. Wynagrodzenie ustalono wg. następujących zasad:

w Kasach liczących do 200 członków — 1 pracownik — 3.000 zł. mies.;

w Kasach liczących od 200 — 500 członków — 1 pracownik — 4.000 zł. mies.;

w Kasach liczących od 500 — 1000 członków — 2 pracowników z których pierwszy otrzymuje 4.000 zł. mies., drugi — 3.000 zł. mies.

W Kasach liczących powyżej 1000 członków na każdym następnym 500 członków powinno się przydzielić dalszego jednego pracownika z płacą miesięczną 3.000 zł. mies., przy czym za pełne 500 członków liczy się ilość powyżej 250 członków.

Sumy potrzebne na wynagrodzenie tych pracowników powinny być pokrywane z funduszu plac przedsiębiorstwa.

Premiowanie pracowników Zarządów Nieruchomości Miejskich

Dla pracowników Zarządów Nieruchomości Miejskich nie zostały dotychczas opracowane Ogólne Regulaminy Premiowania oraz normy czasowe, jak to ma miejsce w innych przedsiębiorstwach samorządowych (M. Z. K., Gazownie, Wodociągi i Kan. oraz Z. O. M.).

Na podstawie wydanych dotychczas okólników M. A. P. w Zarządach Nieruchomości Miejskich są obecnie premiowane następujące kategorie pracowników:

1) administratorzy (okólnik Nr. 97 z dnia 15.XII 1948 r.),

2) pracownicy finansowo - księgowi (okólnik Nr. 47 z dnia 24.V.1949 r.),

3) pracownicy techniczni (okólnik Nr. 91 z dnia 16.IX.1949 r.).

Ponadto dla pracowników fizycznych zatrudnionych przy robotach remontowo - budowlanych wprowadzono wynagrodzenia akordowe wg. „Katalogu Norm i Cen Jednostkowych w Budownictwie“ (okólnik Nr. 91 z dnia 16.IX.1949 r.).

Pewna jednak liczba pracowników, dla których dąłoby się ustalić wskaźniki wydajności pracy, nie jest objęta premiowaniem. Ponadto brak wyraźnych przepisów wynagradzania za wynalazczość i racjonalizatorstwo — nie sprzyja ruchowi racjonalizatorstwa w tych zakładach.

Mając na względzie rozwój ruchu współzawodnicstwa pracy, Minister Administracji Publicznej zarządzeniem z dnia 6 grudnia 1949 r. powołał w porozumieniu z Zarządem Głównym n/Związku Komisję dla opracowania ogólnych regulaminów premiowania dla pracowników Zarządów Nieruchomości Miejskich.

W skład Komisji wchodzi:

przedstawiciel M. A. P.,

2-ch przedstawicieli Zarządu Głównego n/Związku,

5 pracowników zarządów nieruchomości miejskich.

Komisja będzie miała za zadanie opracowanie projektów regulaminów:

a) premiowania za wynalazk i ulepszenia techniczne,

b) dla administratorów i personelu administracyjnego od zainkasowanych czynszów,

c) dla działów finansowo - księgowych,

d) za organizację i oszczędność.

Komisja rozpoczęła pracę w dniu 15 grudnia 1949 r. w lokalu Zarządu Głównego.

Pragniemy zarazem podać, że zgodnie z porozumieniem Zarządu Głównego z Ministerstwem Administracji Publicznej, te zarządy nieruchomości, które stosują premiowanie administratorów ściśle wg. zasad okólnika M. A. P. Nr. 97 z dnia 15 grudnia 1948 r. (za zainkasowanie ponad 80 do 100% czynszów — 20—50% poborów), nie potrzebują zatwierdzenia M. A. P. swych regulaminów.

Premiowanie z funduszu gospodarki mieszkaniowej

Zgodnie z wytycznymi Zarządu F. G. M. rozesłanymi przy piśmie Ministerstwa Administracji Publicznej z dnia 26 września 1949 r. L. dz. G. F. 1165/49 do premiowania z F. G. M. są uprawnieni: a) administratorzy domów mieszkalnych — za inkaso wpłat na F. G. M. i b) samorządowi pracownicy techniczni i fachowi za usprawnienie remontów.

Administratorzy otrzymują premie po stwierdzeniu, że: przypadające F. G. M. kwoty były terminowo odprowadzone;

nie ma zaległości w poborze, poza płatnikami, przeciwko którym wystąpiono do sądu o eksmisję; akta wymiaru i poboru czynszów i wpłat na F. G. M. są prawidłowo prowadzone.

Wysokość premii dla administratorów nie może przekroczyć 0,5% zainkasowanych sum na F. G. M. i 50% poborów otrzymanych za okres premiowania. Premie przyznawane są za okresy: od I.X.1948 r. do 30.VI.1949 r. oraz od 1.VII.1949 do 31.XII.1949 r.

Wnioski o przyznanie premii sporządzają zarządy nieruchomości, spółdzielnie mieszkaniowe i zrzeczenia prywatnych właścicieli nieruchomości i składają je zarządom miejskim (lub gminnym). Przyznanie premii następuje w drodze uchwały Komitetu Funduszu Lokalnego.

Samorządowi pracownicy techniczni i fachowi, zatrudnieni przy organizacji, przygotowaniu i realizacji remontów z F. G. M. mogą otrzymać premie za:

- dokładne i terminowe wytypowanie domów do remontu;
- terminowe przygotowanie projektu planu remontów;
- zorganizowanie wykonania i dostarczenia w terminie do B. G. K. dokumentacji technicznej;
- sprawowanie ogólnego nadzoru nad tokiem robót remontowych, ich kierowaniem oraz inspekcją tych robót;
- terminowe ukończenie i odbiór robót.

Kwota premii na 1-go pracownika nie może przekraczać 50% jego poborów.

Globalna kwota premii nie może przekraczać: za I półrocze 0,75% sumy kosztorysów przyjętych przez B. G. K. a za II półrocze 0,75% sum wypłaconych przez B. G. K. inwestorom na rachunek dotacji.

Premie przyznawane są na wniosek Prezydenta miasta lub Starosty powiatowego w drodze uchwały Komitetu Funduszu Lokalnego.

Należy zwrócić uwagę, że prawo do tej premii z F. G. M. mają pracownicy techniczni nie tylko zarządów nieruchomości, lecz również administracji samorządowej.

Ogniwa Związkowe winny zainteresować się wnioskami o przyznanie premii.

Ubrania ochronne i robocze

Jak już informowaliśmy w Nr. 11 „Samorządowca“ — Wydział Ekonomiczny powierzył Komisjom Zakładowym (po około 10 zakładów z każdej branży) opracowanie propozycji w sprawie przydziału odzieży ochronnej i roboczej.

Większość Komisji wypełniła swe zadania w określonym terminie i z całą dokładnością. W opracowaniu propozycji brali udział również inspektorzy pracy i lekarze zakładowi. Narady branżowe podkreśliły, że rewizja przydziału ubrań ochronnych i roboczych jest sprawą bardzo pilną. Dlatego też Wydział Ekonomiczny przystąpił natychmiast do realizacji propozycji nadesłanych przez Komisje Zakładowe. Przydział ubrań ochronnych i roboczych jest poddany całkowitej rewizji na konferencjach, jakie odbywają się w Państwowym Komisji Planowania Gospodarczego przy współ-

udziale przedstawicieli Centralnej Rady Związków Zawodowych i Ministerstwa Administracji Publicznej. Nowe wykazy będą niewątpliwie stanowiły duży postęp w celowym wyposażeniu pracowników przedsiębiorstw samorządowych w odzież ochronną i roboczą z punktu widzenia bezpieczeństwa i higieny pracy. Szczególnie odczują to pracownicy zakładów oczyszczania miast oraz tych zakładów, dla których brak było dotychczas szczegółowych wykazów: jak np. łaźnie, plantacje i ogrody itd.

Przy tej okazji jeszcze raz pragniemy zaapelować o nadsyłanie propozycji (o czym pisaliśmy w Nr. 11 „Samorządowca“ str. 279) odnośnie możliwości lepszego i bardziej celowego rozwiązania różnych rodzajów odzieży i sprzętu ochronnego.

Opis należy przesyłać do Wydziału Ekonomicznego Zarządu Głównego lub bezpośrednio do Wzorcowni Urządzeń Bezpieczeństwa i Higieny Pracy, Warszawa. Tamka 1.

Czy zakład w którym pracujesz posiada konieczne urządzenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy

Zakłady nasze mają jeszcze duże zaniedbania w zakresie urządzeń bezpieczeństwa i higieny pracy. Zaniedbania te odziedziczyliśmy po gospodarce okupacyjnej oraz przedwojennej gospodarce kapitalistycznej. W państwie ludowym sprawa zapewnienia klasie pracującej bezpiecznych i higienicznych warunków pracy stanowi troskę zarówno czynników rządowych jak i ruchu zawodowego.

Wyrazem tej troski było między innymi rozporządzenie Ministrów Pracy i Opieki Społecznej, Zdrowia, Przemysłu, Odbudowy i Administracji Publicznej z dn. 6 listopada 1946 r. o ogólnych przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 344), w którym określono jakim warunkom powinny odpowiadać budynki zakładów i ich urządzenia zewnętrzne i wewnętrzne, jak winny być zabezpieczone urządzenia techniczne i jakie środki ochrony i higieny osobistej mają być pracownikom zapewnione (patrz „Samorządowiec“ Nr. 10, str. 249).

Do przestrzegania tych przepisów zobowiązane są zarówno kierownictwa zakładów pracy i rady zakładowe, jak i sami pracownicy.

Ponadto układy zbiorowe pracy gwarantują pracownikom szereg urządzeń z zakresu higieny oraz bezpieczeństwa pracy, a przede wszystkim:

- 1) punkty sanitarne (§ 47 układu),
- 2) umywalnie zaopatrzone w ręczniki i środki do mycia (§ 48),
- 3) urządzenie zapewniające czystą bieżącą wodę do picia wzgl. w razie ich braku — naczynia z przygotowaną wodą oraz pewna ilość kubków i urządzeń do ich płókania (§ 49),
- 4) natryski lub łaźnie, zaopatrzone w ciepłą wodę (§ 50),
- 5) urządzenia do prania i reperacji odzieży ochronnej i roboczej.

Czy wszystkie zakłady w pełni zrealizowały postanowienia układu zbiorowego pracy w tej dziedzinie?

— Niestety nie wszystkie. Niektóre zakłady nie dołożyły nawet należytych starań do realizacji postanowień układu i omawianego na wstępie rozporządzenia Ministrów.

Oczywiście w szeregu zakładów konieczne są inwestycje wymagające dość dużych nakładów finansowych. Może nie da się w ciągu jednego roku dokonać budowy wszystkich urządzeń (zwłaszcza tam, gdzie są duże zaniedbania), ale czy kierownictwo zakładu i rada zakładowa zrobiła wszystko, co było na tym polu możliwe? Jeżeli nie — należy jak najprędzej dotychczasowe zaniedbania naprawić.

Minister Administracji Publicznej polecił ustalić komisyjnie wykaz potrzeb istniejących na terenie poszczególnych przedsiębiorstw samorządowych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy z podziałem na:

- 1) mające pokrycie we własnym budżecie na 1950 r.,
- 2) nie mające pokrycia we własnym budżecie.

Odpis pisma Ministra, Zarząd Główny rozesał ogniwom terenowym n/ Związku celem dopilnowania dokładnego i terminowego wykonania wykazów, gdyż od złożenia tych wykazów może zależeć przydzielenie dodatkowych kredytów na wykonanie koniecznych inwestycji gwarantujących higieniczniejsze warunki pracy.

Z Ubezpieczeń Społecznych

Aktualne wyjaśnienia i sprostowanie

W numerze 11 z listopada br. na stronie 276 p. t. „Z zakresu ubezpieczeń społecznych“ zamieściliśmy informację o świadczeniach ubezpieczeniowych. Ze względu na to, że informacje te w większości okazały się błędne i sprzeczne z obowiązującymi przepisami ustawy o ubezpieczeniu społecznym, podajemy obecnie ich sprostowanie.

Przed tym jednak należy krótko podkreślić poważny rozwój świadczeń ubezpieczeniowych w Polsce Ludowej.

W stosunkowo krótkim czasie, w miarę systematycznej poprawy warunków ekonomicznych kraju, ubezpieczenia społeczne stały się poważną zdobyczą klasy pracującej. Demokracja ludowa zapewniła ubezpieczeniem należne im w państwie miejsce, jako czynnikowi odrywającemu b. ważną rolę w zakresie polityki społecznej.

Pozbudowa i unifikacja ubezpieczeń po wzwoleniu idzie w kierunku rozszerzenia uprawnień ubezpieczeniowych, podwyższenia świadczeń oraz usuwania wszystkich niedomagań przedwojennego ustawodawstwa — na korzyść świata pracy.

Ponieważ w wyżej wymienionej notatce podano jedynie część tych zdobyczy, zajmiemy się w kolejności sprostowaniem wysokości świadczeń jedynie tam poruszonych.

A więc — ubezpieczony, z którym rozwiązano stosunek na miu pracy, aczkolwiek w zasadzie traci prawo do świadczeń, to jednak zachowuje prawo do pełnych świadczeń leczniczych i pieniężnych w okresie 26 tygodni, jeżeli choroba powstała w okresie trwania stosunku służbowego.

Renciści, w razie choroby, nie posiadają (jak mylnie podano) takich samych uprawnień jak ubezpieczeni, bowiem nie pobierają przede wszystkim zasiłków pieniężnych. Wprawdzie renciści mają nieograniczone, co do czasu, prawo korzystania z pomocy lekarskiej, na równi z ubezpieczonymi, to jednak z wyjątkiem leczenia szpitalnego, tylko przez 26 tygodni (z tym, że dłuższe leczenie szpitalne wymaga znowy instytucji wypłacającej rentę lub emeryturę). Rodzina rencisty nie korzysta również z tych samych świadczeń, co rodzina ubezpieczonego, a ma prawo do pomocy leczniczej przez 13 tygodni w każdym przypadku choroby.

Ogólnie należy podkreślić zniesienie 26 tygodniowego okresu (wprowadzonego przez sanację) leczenia ubezpieczonych, ich rodzin oraz rencistów. Obecnie ci chorzy korzystają z opieki lekarskiej aż do zupełnego wyzdrowienia.

W poprzedniej informacji pomyłkowo podano również wysokość zasiłków: domowego, szpitalnego, sanatoryjnego i pogrzebowego. Zasiłek dla ubezpieczonych, (t. zw. domowy) leczonych w szpitalu, a mających na utrzymaniu członków rodziny, wynosi 50% zarobku dziennego (poprzednio 35%), a zasiłek szpitalny (dla samotnych) — 1/5 zasiłku chorobowego, który, jak wie-

my, wynosi 70% zarobku. Zasiłek sanatoryjny dla pracowników (rodzinnych) przebywających na leczeniu w sanatoriach wynosi 70% zarobku plus 5% na każde dziecko, a dla samotnych — 35%.

Zasiłek pogrzebowy dał rodziny w razie śmierci nego wynosi kwotę równającą się 7-mio tygodniowemu ostatnio pobieranemu przez zmarłego zarobkowi, a w razie śmierci członka rodziny — kwotę równającą się 3 tygodniowemu zarobkowi.

Należy podkreślić (czego nie uczyniono w poprzedniej informacji), że pobieranie zasiłku chorobowego, szpitalnego lub domowego, może być przedłużone poza okres 26-ciu tygodni — o dalsze 13 tygodni, gdy równocześnie prowadzone leczenie rokuje przywrócenie ubezpieczonemu zdolności do pracy.

Ważny błąd popełniono w poprzedniej informacji, podając wysokość zasiłku połogowego na 10 proc. zarobku plus 70 proc. zasiłku chorobowego, który to zasiłek (80%) wypłacany jest rzekomo przez okres 8 tygodni. Tymczasem, zasiłek połogowy wynosi 100% przeciętnego zarobku z ostatnich 13 tygodni pracy i przysługuje przez okres 12 tygodni (przed wojną 50% — w okresie 8 tygodni). Jest to prawdziwa zdobycz klasy pracującej w odrodzonej Polsce. Jak wiemy, nie zależnie od zasiłku połogowego, przysługuje karmiącym matkom zasiłek pokarmowy w ilości 1 litra mleka dziennie (lub równowartości w gotówce, według cen miejscowych) przez czas 12 tygodni, licząc od ustania zasiłku połogowego.

Wielkim również błędem było podanie w końcu informacji, jakoby w razie choroby, spowodowanej wypadkiem przy pracy, zasiłek chorobowy za cały czas niezdolności do pracy wynosił „całe 100% zarobków, niezależnie od wypłaconych poborów z zakładu pracy“. Należy wyjaśnić, że zasiłek chorobowy (nie szpitalny lub domowy) w okresie leczenia skutków wypadku, tak, jak przy leczeniu innych chorób, wynosi 70% zarobków plus 5% za każde dziecko. Ewentualne wynagrodzenie od pracodawcy jest zależne od tego czy pracodawca ponosi winę za powstały wypadek.

I na zakończenie wyjaśniamy, że do renty wypadkowej ma prawo ten, kto podlegając ubezpieczeniu od wypadków, uległ wypadkowi w zatrudnieniu lub zachorował na chorobę zawodową i gdy wskutek tego powstała u niego niezdolność do zarobkowania, wynosząca co najmniej 25% (a nie ponad 25% jak mylnie podano) i trwająca dłużej niż 4 tygodnie.

Współzawodnictwo Pracy

(Cz. II. Dokończenie).

W warunkach gospodarki ludowej wzrost wydajności pracy robotnika prowadzi do wzrostu jego zarobków. Związek ma na tym odcinku poważne zadanie do spełnienia: ustabilizowania istniejących norm i przystosowania umów zbiorowych do potrzeb współzawodnictwa, w ten sposób, aby każda nadwyżka wytwarzanych przez robotników ponad normę produktów była z progresją opłacana.

Celem współzawodnictwa pracy jest wykonanie i przekroczenie planów produkcyjnych, jest osiągnięcie takiej wydajności pracy, która zabezpieczy wykonanie i przekroczenie planów produkcyjnych, jest osiągnięcie poważnych oszczędności surowców, materiałów pomocniczych, węgla, energii elektrycznej, narzędzi, jest podniesienie jakości naszej produkcji, jest podniesienie kwalifikacji pracowników, jest polepszenie stanu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Podstawą dla osiągnięcia tych celów jest nowy stosunek robotnika do pracy, jego świadomość. Na czym polega ten nowy stosunek robotnika do warsztatu pracy i do pracy?

Robotnik przestaje być najemnikiem, pracującym dla zysku kapitalisty, na cudzym i nie mającym prawa głosu i decyzji w zagadnieniach produkcji. Robotnik jest współgospodarzem zakładu pracy, jest on bezpośrednio zainteresowany w wyniku pracy przedsiębiorstwa.

Współzawodnictwo pracy jest za tym — wysiłkiem racjonalnego wysiłku, wynalazczości, sprytu, zdolności, umiejętności, dyscypliny i gospodarności pracowników.

Rola narad wytwórczych

Wszystkie zagadnienia, wynikające w okresie przygotowawczym i w czasie trwania współzawodnictwa, mogą być omówione z poszczególnymi grupami pracowników lub z ogółem pracowników na specjalnie zwołanych naradach wytwórczych. Plan współzawodnictwa, niezbędne zmiany w procesach produkcyjnych, zobowiązania indywidualne i grupowe, omówienie norm, systemów płac, premii i planów, omówienie poszczególnych pomysłów — oto treść narad wytwórczych.

Narady wytwórcze — to podstawowa forma uaktywnienia załóg pracowniczych, to warunek powodzenia współzawodnictwa. Narady załogi z dyrekcją, radą zakładową, komórką partyjną.

Centralnym zagadnieniem w ruchu współzawodnictwa jest człowiek, jego świadomość, jego wysiłek, jego zdolność, kultura i stosunek do pracy. Celem współzawodnictwa jest również człowiek, jego potrzeby materialne i kulturalne podniesienie bogactwa narodowego i poziomu życiowego mas pracujących.

Codzienna troska o człowieka pracy, ulepszenie stołówek, stworzenie higienicznych warunków bezpieczeństwa pracy, dopilnowanie wykonywania układów zbiorowych jest obowiązkiem ruchu zawodowego i kierownictwa przedsiębiorstw. Wyróżnienie przodowników, otoczenie ich szacunkiem, wysuwanie na kierownicze stanowiska — to rola komórki związkowej.

PRZODOWNICY

w Przedsię

Współzawodnictwo w Komunalnych Przedsiębiorstwach m. Poznania

Miejska Poznańska Kolej Elektryczna:

W I kw. b. r. bierze udział 1249 pracowników.

W II kw. b. r. bierze udział 1416 pracowników, to jest 67,46% pracowników (ogólny stan załogi 2.099). Z tej liczby Zakładowy Komitet Współzawodnictwa Pracy mianował za pierwszy etap:

a) 36 przodowników doręczając im równocześnie specjalne książki oszczędnościowe z wpłatą po 10.000 złotych. Przodownicy ci przekroczyli normę od 115 do 265%.

Tą najwyższą normę osiągnął tow. Kruk Władysław — brukarz.

b) wyróżniono 65 pracowników, którym przyznano nagrody pieniężne w wysokości od 3.000 zł. do 5.000 zł.

Zakłady Siły, Światła i Wody:

Udział w współzawodnictwie pracy bierze w drugim kwartale b. r. na skutek braku regulaminów stosunkowo mało pracowników, a mianowicie 35% stanu ogólnego załogi. Wyniki osiągnięte przez tych pracowników są jednak imponujące. Komitet Zakładowy Współzawodnictwa Pracy mianował 32 przodowników pracy, którzy wykonali normę od 112 do 197% (jak np. tow. Cichocki Maksymilian).

Przodownikom tym wypłacono nagrody w wysokości od 4.000 — 7.000 zł. Poza tym wyróżniono 9 pracowników wypłacając nagrody po 4.000 zł.

Niezależnie od tego zakłady wypłaciły 248.382 zł. jako nagrody dla racjonalizatorów za ulepszenie w pracy, które przyniosły oszczędności w sumie około 2.342.565 zł.

Bardzo pięknie rozwija się współzawodnictwo pracy w Zjednoczeniu Energetycznym Okręgu Poznańskiego, które w okresie drugiego kwartału br. mianowało 130 przodowników pracy, wypłacając im premie w wysokości 323.000 zł.

Racjonalizator Gaz. Miejskiej w Raciborzu
Kurdziel Jan, spawacz.

Przodownik pracy w Gazowni Miasta Wrocławia

Chaim Goldwest, brygadier placowy, ur. w Lublinie. Żołnierz Armii Czerwonej, a następnie I Dyw. Kościuszkowskiej. Walczył od Lenino aż do Warszawy. Ranny ciężko dwukrotnie, jest 50% inwalidą. Mimo to, przez wzorowe wywiązywanie się z pracy — został przodownikiem.

Przodownicy pracy m. Opola

GAZOWNIA MIEJSKA

Mlynek Maksymilian, monter.

Lortz Piotr, monter.

Wawryszyn Roman, monter.

Glinioz Paweł, monter.

Lempik Paweł, ślusarz.

Troczyński Józef, ślusarz.

PRACY, RACJONALIZATORZY, WYNAŁAZCY

biorstwach Komunalnych

Eckfeld Tomasz, ślusarz.
Czecht Jan, robotnik.
Borek Józef, ślusarz.
Polok Karol, murarz.
Kubicek Walenty, kontr. generat.

Z. O. M.

Sander Gertruda, robotnica.
Pelka Ignacy, robotnik.

ZARZĄD MIEJSKI

Michen Jan, majster brukarski.
Prokopowicz Seweryn, drogomistrz.
Bartel Józef, dróżnik.
Loret Franciszek, dróżnik.
Majewski Jan, brukarz.
Bul Franciszek, rob. drogowy.
Kachel Augustyn, rob. drogowy.
Rusok Ludwik, dróżnik.
Kurtz Jan, st. majster murarski.
Lisowska Maria, pracownica umysłowa.
Maciejewski Jan, prac. fizyczny.
Dall Maria, kier. rachuby.
Tomaszewska Aniela, księgowa.

O. Z. E. T. Stalowa Wola

PRZODOWNICY:

Lis Stefan, palacz, obecnie wiceprez. Zarz. Gł. Zw. Zaw. Prac. Energ. Pierwszy zorganizował na swym zakładzie pracy ruch współzawodnictwa. Odznaczony Orderem „Sztandaru Pracy“.
Niewczas Jan, kierownik ruchu.
Jednacz Czesław, ślusarz.
Moskal Jan, ślusarz.
Śniecikowski Józef, palacz.

RACJONALIZATORZY:

Chłopek Ignacy, kier. rem. turb. ulepszył części maszyn uzyskując duże oszczędności.
Ślabikowski Ludwik, majster warszt. elektr., złożył wnioski, dające duże oszczędności.
Rekart Mikołaj, tokarz, ulepszył działalność urzędzeń.
Siewniak Stanisław (senior), kier. kotłowni, dokonał kilku usprawnień o szerokim zastosowaniu i dających duże oszczędności.

Przodownicy pracy — Śląsko-Dąbrowskiej linii komunikacyjnej

Liczby przy nazwiskach oznaczają % — wykonany ponad normę.

REMIZA BĘDZIN:

Łabędź Piotr, brukarz, 188.
Klimczyk Stanisław, brukarz, 171,5.
Stelmach Antoni, ramarz, 156.
Szymaszek Józef, ramarz, 153.
Gnacik Zygfryd, konduktor, 148.
Cyroń Józef, robotnik, 151.
Rychlewski Stefan, motorowy, 138.
Parka Mikołaj, robotnik, 141,9.
Januszek Bolesław, kowal, 173.
Nowak Edward, lakiernik, 145.
Todorski Franciszek, kowal, 182.
Nowak Józef, spawacz, 153.
Zamora Stanisław, konduktor, 140.

REMIZA SZOPIENICE:

Janocha Jerzy, konduktor, 151.
Palion Alfred, motorowy, 135.
Palka Wiktor, konduktor, 147.
Kornus Marian, konduktor, 147.
Dyrka Bolesław, kontroler, 132.
Ruda Mieczysław, robotnik, 145.
Przeliosz Brunon, robotnik, 141.
Nowak Bronisław, robotnik, 143.

REMIZA KATOWICE:

Parkieta Walenty, motorowy, 140.
Piacheta Ludwik, motorowy, 143.
Koloch Franciszek, motorowy, 140.
Mielczarek Jan, konduktor, 160.
Skrzypek Wojciech, konduktor, 157.
Kryjon Eryk, konduktor, 142.
Buczek Zygmunt, kowal, 142.
Błach Tomasz, monter, 166.
Buczek Henryk, blacharz, 170.
Bartecki Gerard, monter, 153.
Wilczok Witold, tokarz, 152.
Chmielorz Wiktor, wulkanizator, 168.
Ryczkowski Józef, monter, 162.
Labus Jakub, wulkanizator, 151.
Wierzgoń Józef, lakiernik, 157.
Piątek Alojzy, konduktor, 136,4.
Migdał Eugeniusz, monter, 176.
Budkowski Ryszard, konduktor, 136.

REMIZA CHORZÓW — BATORY:

Głos Zygmunt, uczeń ślus., 145.
Kumer Jan, uczeń ślus., 142.
Dąbek Józef, uczeń ślus., 136.
Widuch Henryk, uczeń ślus., 134.
Krawczyk Franciszek, motorowy, 141.
Marszałski Karol, motorowy, 136.
Skubławski Jan, motorowy, 134.
Soboń Roman, motorowy, 135,3.
Janik Walenty, konduktor, 141.
Cichy Roman, konduktor, 145.
Bienek Anna, konduktorka, 165.
Hainowska Stefania, konduktorka, 161.
Miłozewska Agnieszka, konduktorka, 163.
Rogacz Stanisław, konduktorka, 155.
Szulc Zdzisław, konduktor, 157.
Dziuba Berta, robotnica, 159.
Mrozik Paweł, stolarz, 161.
Krawczyk Florian, ślusarz, 169.
Firlaj Józef, ślusarz, 167.
Rozmus Augustyn, robotnik, 136.
Wytrzyszczak Józef, robotnik, 134.
Szych Marian, motorowy, 127.
Grzelak Henryk, robotnik, 132.
Czachor Antoni, motorowy, 140.
Bajor Paweł, konduktor, 145.
Wróbel Ludwik, ślusarz, 141.
Bieniek Karol, ślusarz, 139.

REMIZA ROZBARK:

Kasperek Renata, robotnica, 132.
Kiczke Maria, konduktorka, 148.
Kunrzec Franciszek, konduktor, 145.
Jochemska Berta, konduktorka, 138.
Roder Ryszard, motorowy, 135.
Szewczuk Grzegorz, motorowy, 131.
Winiarski Emil, konduktor, 140.
Szela Władysław, konduktor, 142.
Souto Stanisław, konduktor, 145.
Ferendowicz Michał, konduktor, 139.

REMIZA BYTOM:

Czajor Ruta, konduktorka, 145.
 Renka Szymon, konduktor, 142.
 Korzelak Józef, konduktor, 140.
 Urbanowicz Jakub, konduktor, 139.
 Swierzko Paweł, konduktor, 137.
 Bombicki Aleksander, motorowy, 136.
 Gąsiorowski Władysław, motorowy, 131.
 Kolenda Jerzy, ślusarz, 145.
 Zakrzewski Edward, tokarz, 153.
 Jurczyk Marta, sprzątaczką, 131.

REMIZA GLIWICE:

Bartosik Józef, ślusarz, 150.
 Huliczke Franciszek, ślusarz, 147.
 Jaworek Józef, ślusarz, 145.
 Kulik Karol, robotnik, 139.
 Szmolawy Jan, robotnik, 137.
 Lange Mikołaj, robotnik, 134.
 Wilk Jan, ślusarz, 145.
 Kalamat Władysław, motorowy, 132.
 Krzyżanowski Stefan, motorowy, 135.
 Zilberman Jerzy, konduktor, 147.
 Lipecki Józef, konduktor, 141.
 Knapczyk Feliks, kontroler, 131.
 Dziuba Maria, konduktorka, 143.
 Miła Hubert, ślusarz, 149.
 Jachimczyk Stefan, kontroler, 129.

○ usprawnienie pracy w administracji publicznej

Racjonalizatorstwo i wynalazczość pracownicza są źródłem z którego nasze życie gospodarcze czerpie poważne oszczędności. Zatacza ono coraz szersze kręgi wśród robotników i inteligencji w każdej gałęzi pracy.

Ruch współzawodnictwa i racjonalizatorstwa wytwarza nowy socjalistyczny typ pracownika, zrywającego z konserwatywnymi metodami pracy.

Dzięki pomysłom racjonalizatorskim i nowatorskim, oraz dzięki zwiększonej wydajności pracy w akcji współzawodnictwa — przedsiębiorstwa samorządowe zaoszczędziły już dziesiątki milionów złotych, które będą mogły być zużyte na poprawę komunalnych warunków bytu klasy pracującej.

W przedsiębiorstwach samorządowych widać olbrzymi postęp w stosunku pracowników do pracy i do swego zakładu — w porównaniu do czasów ustroju kapitalistycznego. Świadczy o tym wzrastająca z miesiąca na miesiąc liczba zgłaszanych projektów wynalazków, racjonalizatorstwa i usprawnień oraz liczba współzawodniczących i przodowników pracy.

Należyta współpraca aktywu związkowego z czynnikami administracyjnymi ma olbrzymi wpływ na stworzenie warunków do rozwoju ruchu współzawodnictwa i nowatorstwa.

Należy obiektywnie przyznać, że w wielu okręgach, oddziałach i zakładach nasz aktyw związkowy włożył wiele wysiłku w organizowanie i propagowanie współzawodnictwa i racjonalizatorstwa w przedsiębiorstwach samorządowych i w tej chwili może pochwycić się pięknymi rezultatami na tym polu.

Jednakże aktywiści nasi skoncentrowali swoje wysiłki niemal wyłącznie na przedsiębiorstwach i nie poświęcili należytej uwagi na wytworzenie socjalistycznego stosunku do pracy w administracji samorządowej.

Administracja samorządowa obejmuje wielotyśne rzesze pracowników gmin, miast i wdziałów powiatowych — a od sprawnej działalności tych komórek jest uzależnione należyte działanie szeregu resortów centralnych.

Władze centralne podjęły ostatnio akcję w celu odciążenia samorządu, a szczególnie gmin wiejskich, od zbędnych czynności i rozpoczęły walkę o usprawnienie administracji zarówno państwowej jak i samorządowej.

Bowiem często jeszcze spotkać można rozbudowany aparat administracyjny ponad istotną potrzebę.

Nierzadko występują jeszcze w administracji nawyki biurokratyczne będące pozostałością ustroju kapitalistycznego.

Do walki z biurokracją, przerostami organizacyjnymi, marnotrawstwem materiałów i czasu, niewłaściwymi metodami pracy — stanąć muszą sami pracownicy.

Placówkami, w których wykuwać się będą nowe socjalistyczne metody pracy w administracji samorządowej — winny stać się komisje projektów usprawnienia administracji publicznej, powołane na podstawie okólnika Prezesa Rady Ministrów Nr. 19 z dnia 11.VIII.1949 r. oraz okólnika Ministra Administracji Publicznej Nr. 104 z dnia 19.XI.1949 r.

Zgodnie z tymi okólnikami powołane zostały komisje w urzędach wojewódzkich, w zarządach miejskich m. st. Warszawy i Łodzi oraz w miastach wydzielonych, w starostwach powiatowych.

Komisje w urzędach wojewódzkich oraz w zarządach miejskich obejmują swą działalnością własne biura, natomiast komisje w starostwach powiatowych obejmuje swym zakresem działania biura starostw (łącznie z działem samorządowym i biurem pow. rady narodowej) oraz biura gmin wiejskich i miast niewydzielonych.

Ponadto przy Prezydium Rady Ministrów została utworzona Centralna Komisja Projektów Usprawnienia Administracji Publicznej w skład której, wchodzi między innymi, przedstawiciel Prezydium Zarządu Głównego naszego Związku.

Komisja Centralna ma prawo kontroli komisji przy jednostkach administracyjnych oraz rozpatruje wnioski i projekty, dotyczące całości administracji publicznej lub znacznej jej części.

Projekty mogą być zgłaszane wprost do Komisji Centralnej lub też za pośrednictwem komisji lokalnej.

W przypadkach przyjęcia projektu komisja może zakwalifikować projektodawcę do wyróżnienia w formie dyplomu uznania, premii pieniężnej lub ogłoszenia projektu w czasopiśmie. Formy wyróżnienia mogą być stosowane łącznie lub oddzielnie.

Aktywiści związkowi winni szeroko propagować wśród pracowników administracji samorządowej, by ci zgłaszali swoje uwagi i projekty do komisji usprawnień, gdyż dzięki inicjatywie i pomysłowości pracowników — można będzie usprawnić działalność aparatu administracyjnego, a tym samym przyczynić się do rozwoju gospodarki narodowej.

Każdy bowiem pracownik w swej codziennej pracy ma możliwość zaobserwowania wszystkich wad obecnej organizacji pracy, zbytecznych czynności i marnotrawstwa i może wskazać sposoby bardziej celowego, szybkiego i prostego i oszczędnego działania.

Każdy projekt, propozycja i pomysł — chociażby dotyczyły drobnego zagadnienia — w sumie dadzą niewątpliwie poważne oszczędności, a jednocześnie świadczyć będą o socjalistycznym stosunku do pracy.

T. J.

Z ŻYCIA ORGANIZACYJNEGO

Depesza CRZZ do Centralnej Konfederacji Pracy Rumunii

„Z okazji 2 rocznicy proklamowania Ludowej Republiki Rumuńskiej. przesyłamy Generalnej Konfederacji Pracy i wszystkim członkom Związków Zawodowych Rumunii, w imieniu Związków Zawodowych w Polsce nasze gorące, braterskie pozdrowienia.

Życzymy Wam nowych sukcesów w Waszym marszu do socjalizmu“.

Nowe kadry aktywu związkowego w Łodzi

W listopadzie 1949 r. w sali teatralnej gmachu Zw. Zaw. Samorządowców Okręgu Łódzkiego odbyło się uroczyste zakończenie kursu zorganizowanego przez Okręg Samorządowców przy udziale O. R. Z. dla Aktywistów Związkowych i Mężów Zaufania.

Z Okręgu Lubelskiego

Wszyscy samorządowcy lubelscy wzięli udział w pracach zainicjowanych przez pracowników M. Z. K. przy budowie nawierzchni ulicy Kunickiego, na której w roku przyszłym kursować będą pierwsze trolleybusy.

* * *

Aktywiści związkowi zostali zaopatrzeni przez Sekcję Kulturalno - Oświatową w 5-y numer „Nowych Dróg“ i 2-gi numer serii filozoficznej dla pogłębienia wiedzy marksistowsko - leninowskiej.

Tramwaj - Żłobek

Załoga Wrocławskich Miejskich Zakładów Komunikacyjnych — ogromnym nakładem pracy i wysiłkiem zmontowała wóz tramwajowy z przystosowaniem go na żłobek „na kółkach“. Ruchomym tym żłobkiem dowożone są dzieci tramwajarzy wrocławskich do stałego żłobka.

Podstawowa komórka partyjna PZPR oraz Rada Zakładowa i załoga wrocławskich M. Z. K. postanowiła podobny wóz - żłobek na kółkach ofiarować dzieciom pracowniczym Warszawy.

I znów narada, postanowienie i ofiarna, długa męcząca praca oddawana przez poszczególnych członków załogi, całkiem bezinteresownie. Praca, której tysięcznych szczegółów i kłopotów — nie widać, gdy patrzy się na piękny żłobek - tramwaj. Lecz górowała nad tym chęć pomocy Warszawie i jej malutkim dzieciom. Wybijała się myśl przyczynienia się do ogólnych wyników i osiągnięć Polski Ludowej. I oto w grudniu br. Warszawa przyjęła od Wrocławian piękny, dziecienny „wagon“, w szczegółach przystosowany do swego przeznaczenia.

Na uroczystość tą przybyli wrocławscy przodownicy pracy oraz ci, którzy pracą swą ruchomy żłobek zbudowali.

Udogodnienie dla dzieci ludzi pracy — jeden więcej realny wyczyn dla Polski Ludowej — stąd wewnętrzne zadowolenie.

Oto niepisane i niegłoszone a najlepsze podziękowanie.

Pracownice domowe w Związku

Po przyjęciu do Związku dozorców domowych wysunęła się konieczność skupienia w szeregach związkowych pracownic domowych. Była to jedna z liczniejszych grup pracowniczych do których dotąd ruch zawodowy nie dotarł. Pracownice zaś nie korzystały z opieki związkowej, a ich dziedzina spraw zawodowych ma dużo zagadnień do uregulowania, np. nie ma układów zbiorowych, nie ma wyraźnych warunków pracy i płacy, zaniedbana jest akcja kulturalno - oświatowa, szkolnictwo, akcja socjalna i t. p.

Referat kobiety Zarządu Głównego w planie swych prac przewidział w grudniu br. zorganizowanie pracownic domowych, tak w Warszawie, jak i w terenie. W wyniku tej akcji wstąpiło w szeregi Związku — w Warszawie 2000 pracownic domowych. Przewidywana liczba pracownic domowych w całej Polsce sięga liczby 30.000. Zarządy Okręgów i Oddziałów winny zająć się tą, zaniedbaną a tak opieki wymagającą grupą ludzi pracy.

Fragment Stolicy ZSRR — Moskwy

Świetlica w jednym z kolkhozów na Ukrainie

W całym kraju odbyły się uroczyste akademie dla uczczenia 70-lecia urodzin Generalissimusa J. Stalina

Pracownicy Zarz. Miejskiego w Żychlinie

pragnąc podkreślić swój bezpośredni udział w walce o pokój postanawiają:

przyznane przez Radę Państwa kredyty oszczędnie przerobić,

wszystkie zaplanowane prace tak w biurze jak i poza biurem wykonać zgodnie z tym planem i w terminie ustalonym,

wobec zbliżającego się końca roku budżetowego — zrealizować wszystkie preliminowane wydatki w wysokościach budżetowych nie dopuszczając do przekroczeń.

Telefogram z Żor

Cegielnia miejska w Żorach wykonała w dniu 16 listopada b. r. o godz. 9-tej roczny plan produkcji.

Olsztyn

Pracownicy zarządu miejskiego m. Olsztyna oraz pracownicy przedsiębiorstw miejskich, jako pierwsi, zobowiązali się odgruzować spalone budynki na placu Nowotki, przygotowując plac pod gmach Centralnego Ośrodka Zdrowia.

Z Radomska

Członkowie Oddziału Radomszczańskiego w szczerym oburzeniu na próby wzniecenia nowej wojny przez imperialistów anglo - amerykańskich podlegaczy wojennych, solidaryzują się z wszystkimi narodami walczącymi o pokój i miłującymi pokój, z całą klasą robotniczą świata ze Związkiem Radzieckim i krajami Demokracji Ludowej i z całą stanowczością potępiają nieczyste i zbrodnicze zakusy imperialistów anglo - amerykańskich. Klasa pracująca, która najwięcej ucierpiała z powodu wojen ma dość przelanej krwi, kalek, sierot. Nie chcemy wojny, będziemy walczyć o pokój wyteżoną pracą, pogłębianiem świadomości w walce o pokój, przez jedność i twardą postawę wszystkich mas pracujących w szeregach związków zawodowych, przez jak najszersze współzawodnictwo pracy w wykonaniu planu 6-cio letniego. Łączymy się ze Związkiem Radzieckim i Krajami Demokracji Ludowej w wspólnym froncie w walce o pokój.

Z Pabjanic

Pracownicy zarządu miejskiego w Pabjanicach — z okazji Międzynarodowego Dnia Pokoju — w odpowiedzi na zakusy podlegaczy wojennych postanawiają:

Wzmocnić wysiłki w celu wykonania i przekroczenia planu oszczędnościowego.

Wzmocnić wysiłki w celu zwiększenia wydajności pracy i zwalczania wszelkiego biurokratyzmu, marnotrawstwa.

Solidaryzujemy się z międzynarodową klasą robotniczą i wszystkimi ludźmi pokój miłującymi i walczącymi o utrwalenie światowego pokoju.

Postanawiamy masowo wstępować na członków Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej i wezwać inne samorządy do powzięcia tej samej uchwały.

Meldunek

Gazownia Miejska w Bydgoszczy melduje, że przekroczyła produkcję miesięczną gazu.

Z jednego z oddziałów stołecznych

Członkowie Oddziału Prac. Admin. Domów, Zw. Zaw. Prac. Samorządowych — powzięli rezolucję:

„...Możemy z pewnością stwierdzić za Generalissimusem Stalinem, że zbyt żywe są w pamięci narodów okropności ostatniej wojny i zbyt wielkie są siły społeczne chcące pokoju, ażeby podpalaczom świata udało się wywołać nową pożogę wojenną. W odpowiedzi podlegaczom wojennym odpowiemy zwiększonym wysiłkiem pracy, co uroczycie przyrzekamy...“.

Działalność Klubu TPPR w Sopocie

Do najżywoźniejszych ośrodków kulturalnych m. Sopotu należy Klub Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej.

Od pierwszego dnia jego otwarcia trwa nieprzerwanie w tym lokalu wystawa prac artystów malarzy - marynistów.

W Klubie życie wre każdego dnia według ustalonego terminarza. Czynna jest czytelnia czasopism polskich i radzieckich, bogata biblioteka marksistowska pomaga w krzewieniu socjalistycznej idei. Codziennie pracuje liczny klub szachistów, środy są przeznaczone dla dzieci na opowiadanie radzieckich bajek, w czwartki wyświetla się bezpłatnie wąskotaśmowe filmy naukowe i rozrywkowe, w piątki członkowie Związku Literatów omawiają najnowsze dzieła literatury radzieckiej. W każdą sobotę odbywa się interesujący odczyt na temat radziecki z udziałem wybitnych prelegentów. Po każdym odczycie odbywa się część muzyczna w wykonaniu znakomitych artystów Wybrzeża.

Zakupiono bogatą serię najwartościowszych płyt gramofonowych z muzyki radzieckiej, adapter i radio-odbiornik. Przeprowadza się radiofonizację całego lokalu i instaluje się głośniki w kilku punktach centralnej ulicy Marszałka Rokossowskiego. Niektóre programy ideowo - artystyczne Klubu przejmować będzie radiowęzeł sopocki.

W pracy tej wielkie usługi oddają członkowie naszego Związku, samorządowcy sopocki.

Łączność międzynarodowa

Z KONFERENCJI ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH KRAJÓW AZJI I OCEANII

Konferencja związków zawodowych krajów Azji i Oceanii jednogłośnie aprobuje kroki, podjęte przez Światową Federację Związków Zawodowych w obronie praw związkowych i socjalno - ekonomicznych interesów mas pracujących krajów Azji i Oceanii, jak również uznaje poparcie okazywane przez Federację uciskanym narodom tych krajów, prowadzącym walkę o wyzwolenie i niepodległość.

POWOŁANIE DO ŻYCIA MIĘDZYNARODOWEGO ZRZESZENIA PRACOWNIKÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO

W listopadzie br. odbyła się w Sofii Konferencja Konstytucyjna Międzynarodowego Zrzeszenia Związków Zawodowych Pracowników Przemysłu Spożywczego, fermentacyjnego, tytoniowego oraz pracowników zatrudnionych w hotelach, kawiarniach i restauracjach całego świata.

W wyniku konferencji zorganizowany został Departament Zawodowy Prac. Przem. Spożywczego.

Delegatami Polski z ramienia Związku Spożywców byli: przewodniczący tow. J. Lisowski i ze Związku Cukrowników wiceprzewodniczący tow. A. Stachurski.

Na konferencję przybył również sekretarz ŚFZZ tow. Gebert, który wygłosił zasadnicze przemówienie.

Delegaci udali się na grób tow. Dymitrowa, składając wieniec w jego Mauzoleum.

POWSTANIE MIĘDZYNARODOWEGO ZRZESZENIA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH TRANSPORTU LĄDOWEGO I POWIETRZNEGO PRZY ŚWIATO- WEJ FEDERACJI ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

W grudniu b. r. odbyła się w Bukareszcie konferencja konstytucyjna Międzynarodowego Zrzeszenia Związków Zawodowych Pracowników Transportu Lądowego i Powietrznego.

W konferencji tej wzięli udział przedstawiciele transportowców kilkunastu państw m. in. i delegaci Związku Zawodowego Transportowców R. P. i Związku Zawodowego Kolejarzy Polski.

Powstanie Międzynarodowego Zrzeszenia pracowników tak ważnej gałęzi jak komunikacja wzmocni międzynarodową solidarność robotniczą i pogłębi świadomość wspólnej bezkompromisowej walki o trwałą pokój na świecie.

GÓRNICY PROTESTUJĄ PRZECIW MASAKRZE W NIGERII

Zarząd Główny Związku Zawodowego Górników — w liście do Ministra Kolonii Wielkiej Brytanii, w imieniu z górą trzystu tysięcy górników zgłasza ostry protest przeciwko rozstrzelaniu przez policję 40 strajkujących górników w Nigerii, którzy walczyli o podniesienie swych głodowych zarobków.

POLSCY SĄDOWNICY PROTESTUJĄ PRZECIW PRZEŚLADOWANIU PRAWNIKÓW EGIPSKICH

Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Sądowych i Prokuratorskich Rzeczypospolitej Polskiej — w liście skierowanym do O. N. Z. — potępia w imieniu 12.000 pracowników wymiaru sprawiedliwości w Polsce Ludowej prześladowania demokratycznych prawników egipskich, aktywnych działaczy związkowych i społecznych.

Z OKAZJI

NOWEGO ROKU Pierwszego roku realizacji PLANU 6-CIO LETNIEGO

Wszystkim Przewodnikom Pracy, Racjonalizatorom, Wynalazcom, Mistrzom Oszczędności, Mężom Zaufania, Członkom Zarządów Kół, Oddziałów i Okręgów oraz Wszystkim Członkom Związku i Ich Rodzinom

życzenia jak najlepszych osiągnięć w pracy społecznej i zawodowej dla przyspieszenia budowy fundamentów ustroju socjalistycznego

SKŁADA
PREZYDIUM
ZARZĄDU GŁÓWNEGO

PRACA Kulturalno-Oświatowa

Ocena związkowego „KONKURSU LITERACKIEGO”

Prac nadesłano 50, niektórzy jednak z autorów zgłosili po 2, a nawet 3 utwory.

Uczestników konkursu było więc 44, w tym 4 kobiety.

Według miejsc zamieszkania piszących konkurs przedstawia się następująco: Warszawa nadesłała 8 prac, Łódź 4, woj. warszawskie 1, woj. łódzkie 1, woj. kieleckie 3, woj. lubelskie 5, woj. gdańskie 3, woj. pomorskie 4, woj. poznańskie 4, woj. wrocławskie 4, woj. śląskie 9, woj. krakowskie 2, i woj. rzeszowskie 1. Z woj. szczecińskiego, olsztyńskiego i białostockiego prac nie nadesłano.

W konkursie wzięli udział pracownicy samorządowi miast wielkich, średnich i małych, pracownicy gminni i powiatowi, pracownicy fizyczni i umysłowi, samouki i ludzie z wyższym wykształceniem, pracownicy czynni i emeryci.

Pod tym więc względem zamierzenia konkursu osiągnęły swój cel. Z pośród nadesłanych prac — 17 to utwory prozy literackiej t. zn. opowiadania, nowele, wspomnienia itp., ujęte w formę mniej lub więcej wypracowaną, staranną czyli w formę literacką.

W grupie tej o tematyce przedwojennej mamy 4 prace: Nr. 4 „Jasny” — „Śmierć Słowiczka”, Nr. 25 „Nemo” — „Kłopoty państwa Burmistrzostwa”, Nr. 42 „Atom” — „Bohaterzy płomienni”. Nr. 43 „Związkowiec” — „Obrazki z gminy wiejskiej”.

O tematyce wojennej 6 prac: Nr. 11 „Remus” — „Magistracy ludzie”, Nr. 12 „Kaktus” — „Uwaga nadchodzi”, Nr. 21 „Ignis” — „Akordy”, Nr. 28 „Rokita” — „Przed graniczną zaporą”, Nr. 44 „Przodownica” — „Karty rozpoznawcze”, Nr. 50 „Orzeł” — „Odmienne szlaki”.

O tematyce powojennej 7 prac: Nr. 3 „Dobrowit” — „W cieniu zła”, Nr. 8 „Ogniwo” — „U progno nową doby”, Nr. 15 „Świąteczna paczka”, Nr. 16 „Wenancjusz” — „Na prośbę”, Nr. 26 Jan Łopuch — „Jak starosta Sitarczuk”, Nr. 31 J. Władowski — „Spotkanie”, Nr. 38 „Gryf” — „Prawo serii”.

Następne rodzaje literackie to: poezja, którą reprezentuje 12 prac i dramat — 5 prac.

Wiersze nadesłali: Nr. 2 „Praca”, Nr. 7 „Zetka”, Nr. 9 T. Giesier, Nr. 10 Debina, Nr. 14 J. Gonerko, Nr. 18 Reporter, Nr. 19 Pan Adam, Nr. 24 Ślask, Nr. 32 Biurokrata, Nr. 34 Aner, Nr. 35 Ungier, Nr. 48 Jan Łopuch.

Dramaty: Nr. 1 Krystyna, Nr. 37 Mi-Ma, Nr. 39 Wolk, Nr. 41 Serce, Nr. 49 Jotes.

Dalej: 9 prac to przyczynki: jeden do dziejów miasta: Nr. 22 Ch. „Międzywojenny zarys”.

Trzy do dziejów Związku i ruchu robotniczego: Nr. 20 Kaczyński „Zarys historyczny”, Nr. 13 Mór „Dzieje jednego strajku”, Nr. 40 Kronikarz „Kronika Związku”.

Pięć do dziejów samorządu Nr. 36 J. D. „Samorząd konspiracyjny”, Nr. 23 M. Klenowicz „Od pionierki do konsolidacji”, Nr. 29 J. Kostecki „Walka z głodem”, Nr. 45 Stary Samorządowiec „Pamiętnik”, Nr. 47 „Etap „S”.

I wreszcie 7 prac — to wspomnienia, nie ujęte w szatę literacką: Wspomnienia z wojny Nr. 5 „Warmianka” — „Szkice moich wspomnień”, Nr. 17 Wspomnienie „Druga rodzina”, Nr. 30 J. Wiśniewski — „Życie w referacie”, dwa wspomnienia z pracy samorządowej Nr. 6 „Zakręty” — „Niebezpieczne zakręty”, Nr. 27 W-10 „Praktykant” i 2 na różne tematy Nr. 33 „Po co płacimy podatki”, Nr. 46 Piorun „Namo”.

I pod względem więc rodzajów literackich konkurs osiągnął zmierzony cel, gdyż wszystkie one zostały uwzględnione.

Z kolei omówimy formę i treść nadesłanych prac, przy czym pamiętać należy, że sąd konkursowy brał pod uwagę zarówno formę jak i treść t. zn. w swej ocenie nie zrażał się słabą formą, gdy treść była wartościowa i odwrotnie nie nagradzał prac nawet o dobrej formie, ale o nieodpowiedniej treści.

I tak wiersze, zawarte w pracy Nr. 18 świadczą o talencie autora, o dużej kulturze literackiej, ale treść ich jest jeszcze pozbawiona jasności i koniecznej prostoty, jest szarpanina, zaczątkiem odrywania się od literackości, a wiązanie z życiem.

Wiersze innych autorów są słabsze i w treści i formie. Poezja jest trudnym rodzajem literackim, wymaga i talentu i wielkiej pracy dla opanowania techniki. Piszącym musimy stawiać większe wymagania. Zachęcać zaś do dalszych prób w poezji jedynie autora pracy Nr. 18.

Dramat, jako wielka forma literacka bodaj najtrudniejsza, wymaga dużego talentu, techniki pisarskiej oraz teatralnej, a przede wszystkim prostoty i świeżości w używaniu życia. Żaden z nadesłanych dramatów nie odznacza się tymi cechami. Zaczątki tych cech sąd konkursowy zauważył jedynie w pracy Nr. 37 — temat jej jednak nadawał się raczej do ujęcia w formę noweli, niż utworu scenicznego.

W grupie przyczynków sąd konkursowy za najlepszą pracę uznaje pracę Nr. 29, pozostałe na dostatecznym poziomie. Prawdopodobnie Zarząd Główny zwrócił się do ich autorów o dalszą współpracę.

Ze wspomnień na wyróżnienie zasługują prace: Nr. 5, 6 i 17. Prace Nr. 33 i 46 nie powinny być przysyłane: pozostałe są słabe.

Omówienie grupy prac wymienionych na początku (proza literacka) pozostawiliśmy na koniec, gdyż są one najpoważniejszą i najważniejszą pozycją naszego konkursu.

Forma opowiadania, noweli itp. jest najprzystępniejsza dla piszącego, jest najłatwiejsza dla wypowiedzenia tego, co człowiek myśli i czuje: to też w utworach tego rodzaju przede wszystkim szukamy myśli i uczuć.

Niestety, ani w tej grupie, ani tym bardziej w pozostałych, nie znaleźliśmy głębszego odbicia czasów, które dano nam przeżywać: nie znaleźliśmy piszącego, któryby te czasy chciał przetwarzać, co jest przecież obowiązkiem piszących. Poza kilku narzekaniami na biedę w domu rodzinnym lub najbliższym otoczeniu, nie znaleźliśmy głębszego spojrzenia na przyczyny tej biedy, na mechanizm tworzący ją wogóle: poza opisaniami okropności wojny, nie znaleźliśmy doszukiwania się jej przyczyn. W utworach o tematyce powojennej nie znaleźliśmy jeszcze spojrzeń szerokimi oczyma na tworzące się nowe życie i nowy jego porządek.

To też Sąd Konkursowy zdecydował nie przyznawać nagrody I i II a jedynie III oraz nagrody pocieszenia, lub raczej zachęty dla tych, którzy wziąć powinni pod pióro tematy głębsze i poważniejsze w sposób prosty i twórczy.

Dla pewnych uzasadnień należy wymienić to, co chyba tylko przez ciężkie nieporozumienie dostało się na nasz konkurs, a więc prace Nr. 25 i 42, będące utworami spóźnionych absesji erotycznych, dziś już nikogo nie interesujących.

Dalej należy wyrazić żal, że pomysł przedstawienia postępowego nauczyciela w czasach przedwojennych (Nr. 4) utonął wraz z nim w płacziwym ujęciu niedorajdy życiowego (przecież to miał być człowiek idei), odbierającego sobie życie, przy pierwszych napotkanych przeszkodach.

Załączamy również ze samorządowiec Nr. 43, pracujący w gminie wiele lat, tak obojętnymi oczyma patrzy na jej życie, tak mechanicznie „odwala” swą poważną pracę.

Pracę Nr. 21 uważamy za najlepszą z nadesłanych pod względem literackim i społecznych, z tych samych względów na drugim miejscu stawiamy pracę Nr. 12. Praca Nr. 11 jest najbardziej udaną, jeśli chodzi o obraz życia pracowników miejskich, natomiast druga praca tejże autorki Nr. 44 razi anormalnym obiektywizmem w przedstawieniu zachowania się młodzieży w czasie okupacji.

Szkoda, że prace Nr. 28, 50, 8, 31 są tylko początkiem czegoś, wstępem do czegoś, że nie zostały rozwinięte. Szkoda, że prace Nr. 3, 16, 38 nie zostały pogłębione. Praca Nr. 15, jako miniatura, jest udana, a Nr. 26 napisana z temperamentem, ale powierzchowna.

Z pośród nadesłanych za najlepszą pod względem literackim uznano pracę Nr. 21, pod względem społeczno - politycznym pracę Nr. 13, jako przyczynkę do dziejów ruchu związkowego pracę Nr. 29, jako opis pracy samorządu miejskiego Nr. 11, samorządu wiejskiego Nr. 6, powiatowego Nr. 45.

W skład Sadu Konkursowego wchodził: dr. M. Gajewski, W. Morawski, Cz. Marzec, W. Łazuchiewicz i J. Żółkoś.

Oficjalny komunikat Sadu Konkursowego o przyznanych nagrodach ukaże się w styczniowym numerze „Samorządowca”.

Różnorodna praca kulturalno-oświatowa oddz. Lubelskiego

W ramach m-ca Pogłębienia Przyjaźni Polsko - Radzieckiej zorganizowano po za referatami i pogadankami w zakładach pracy dwa koncerty — muzyki i pieśni radzieckich w wykonaniu chóru i orkiestry związkowej.

* * *

Zespół techniczny M. Z. K. regularnie co dwa tygodnie wyjeżdża do Ośrodka Rolnego w Piotrowinie, pow. puławski, gdzie poza pracą fachową, niesie rolę kulturalną po przez chór, zespół muzyczny i solistów.

* * *

W zorganizowanym przez O. R. Z. Z. Konkursie Prawnego Czytania Dzieł A. Puszkina I-e miejsce oraz nagrody: publiczności i Związku Literatów otrzymała Hania Czarnecka, a III-e miejsce Marysia Kiecolówna (obie z zespołu młodzieżowego Samorządowców).

* * *

W Konkursie Mickiewiczowskim zorganizowanym przez Redakcję „Sztandaru Ludu” — I-e miejsce przyznane zostało tow. Litwińskiemu Franciszkowi, pracownikowi Oddziału, a III-e miejsce tow. Czyżowi Mieczysławowi, przewodniczącemu Rady Zakładowej Gazowni.

* * *

Jedyny w Lublinie Teatr Kukiełek zorganizowany przez pracowników Wydziału Oświaty rozpoczął cykl przedstawień dla dzieci samorządowców, a następnie dla dzieci innych związkowców.

* * *

Dla powiązania pracy zespołów samokształceniowych uczących się języka rosyjskiego zorganizowano kurs przykładowy oraz bibliotekę książek i czasopism radzieckich w świetlicy przy Wydziale Przemysłu i Handlu Z. M.

Z KSIĄŻEK NADEŚLANYCH

Wydawnic'wo dla teatru amatorskiego dla świetlicy — i jako problem społeczny

J. Słotwiński i Zdz. Skowroński: „Przyjmujemy o 8.30”. Sztuka teatralna dla zespołów amatorskich. Biblioteka C. R. Z. Z. Wyd. „Wiedza i Życie”. Cena zł. 100.

Ocenę tego potrzebnego w pracach kult.-ośw. wydawnictwa można zatytułować: Problem biurokracji na scenie.

Problem repertuaru dla teatrów amatorskich i świetlicowych nie jest do tej pory należycie rozwiązany. Teatry amatorskie — do niedawna, musiały się zadawać bądź starym i zupełnie nieaktualnym materiałem tekstowym, bądź też operowały nieudolnymi przeróbkami, nieliczącymi się z warunkami scen amatorskich. Tymczasem w Polsce Ludowej scena świetlicowa spełnia równie ważną a często i szerszą funkcję społeczną, niż teatry zawodowe: z jednej strony kształtuje ona światopogląd — z drugiej jest niezwykle ważnym czynnikiem upowszechnienia samokształcenia.

Z wyżej podanych przyczyn inicjatywa podjęta swego czasu przez C. R. Z. Z. stworzenia specjalnej teatralnej biblioteczki świetlicowej, zasługuje na wielką uwagę i pełne zainteresowanie.

Biblioteczka dała już kilka ciekawych utworów oryginalnych (oprócz opracowań i adaptacji), z których, zwrócimy specjalną uwagę na obrazek satyryczny pt. „Przyjmujemy o 8.30” pióra Zdzisława Skowrońskiego i Józefa Słotwińskiego — ze względu na to, że porusza on zagadnienie biurokracji.

Wydawało by się, że poruszanie tak śliskiego zagadnienia jak biurokracja — jest zbyt ryzykowne.

Jednak przyznać należy, że wspomniani autorzy wyszli z tej trudnej pozycji obronną ręką, gdyż cała „intryga” i styl pracy urzędnika, ożywionego jak najlepszymi intencjami — a jednak biurokraty — nie dyskwalifikuje go jako człowieka i obywatela. Uwypukla natomiast najistotniejszą cechę biurokraty, tj. brak wyobraźni, niedostrzeganie życia i jego potrzeb spoza sterty aktów. Podkreślenie, że żadna sprawa urzędowa nie może być załatwiona w oderwaniu od życia — to sens tej potrzebnej pracy scenicznej. Najbardziej wartościowym, konstruktywnym momentem sztuki jest pokazanie przełożonego, który przez umiejętne pokierowanie podwładnym i postawienie go w roli petenta w urzędzie — uzyskuje to, że bohater sztuki, dostrzega źródło swoich błędów i dochodzi do rewizji swego dotychczasowego postępowania. Pewne jest, że chociaż usunięcie jego błędów nie jest kwestią jednego dnia — to jednak możemy być pewni, że przeżycie jego, które nas bawi, wyjdzie na korzyść jemu i... jego klientom, no i widzom teatru amatorskiego.

Sztuka, która została zradiofonizowana i była szereg razy grana przed mikrofonem Polskiego Radia, pomimo pewnych psychologicznych uproszczeń — bawi i uczy i powinno stanowić mocną pozycję na scenach amatorskich tak długo, jak długo istnieć będzie problem biurokracji w naszych urzędach.

K. L.

Konkurs na opowieść ludzi pracy

Polskie Radio i Państwowy Instytut Wydawniczy ogłosiły konkurs na opowieść ludzi pracy miast i wsi. Utwór ma zawierać wspomnienia o własnych losach, pracy i doświadczeniach oraz o udziale w życiu narodowym, społecznym i politycznym piszącego, jego rodziny i otoczenia.

W konkursie mającym na celu przedstawienie życia klasy robotniczej w Polsce, zarówno w okresie przedwrześniowym jak i w okresie demokracji ludowej, mogą brać udział ludzie bez ograniczeń zawodu i wiedzy. Rozmiar wspomnienia, życiorysu lub opowieści jest dowolny.

Za najlepszą pracę przewidziano nagrody: I — zł. 200.000, II — zł. 150.000, III — zł. 100.000, IV — zł. 75.000 i V — zł. 50.000 oraz 10 dalszych nagród po zł. 25.000 i 20 wyróżnień po zł. 10.000. Autorzy wspomnień wyróżnionych otrzymają cenne nagrody książkowe.

Utwory należy nadsyłać do dnia 15 marca 1950 r. do Działu Literackiego Polskiego Radia, Warszawa, ul. Myśliwiecka 3 z zaznaczeniem na kopercie „Konkurs na wspomnienie robotnicze“.

Zachęcamy do wzięcia udziału w Konkursie.

Rola Wszechnicy Radiowej w akcji samokształceniowej Związków Zawodowych

Centralna Rada Związków Zawodowych w dążeniu do zrealizowania uchwał II Kongresu Związków Zawodowych zobowiązujących m. in. do rozszerzenia i pogłębienia w świetlicach „działalności ogólnooświatowej i polityczno-wychowawczej“ zwróciła szczególną uwagę na organizację zespołowej pracy samokształceniowej.

Do których zaliczyć należy stale wzrastające ilości grup Wszechnicy Radiowej, do której CRZZ przywiązuje dużą wagę.

Uczelnia typu Wszechnicy Radiowej łącząca system nauczania przez radio z nauczaniem korespondencyjnym jest formą uzupełniającą dotychczasową pracę kół samokształceniowych i rozszerzającą całą akcję zespołowej samokształcenia.

Program Wszechnicy Radiowej został uzgodniony z CRZZ. Wykładowcami zaś i autorami skryptów są najlepsi w Polsce znawcy i popularyzatorzy poszczególnych gałęzi wiedzy.

Ukończenie Wszechnicy Radiowej daje nie tylko pogłębienie świadomości politycznej i wiedzy, ale również podstawy do awansu społecznego.

Wszyscy aktywiści związkowi, zwłaszcza kierownicy świetlic, referenci i instruktorzy kulturalno-oświatowi, powinni studiować na Wszechnicy Radiowej, biorąc aktywny udział w pracach grup.

Wszechnica Radiowa — jako jeden z najbardziej nowoczesnych instrumentów szerzenia podstaw rzetelnej wiedzy, propagowania marksizmu-leninizmu, podnoszenia poziomu ideologicznego szerokich mas pracowniczych może i powinno odegrać poważną rolę w akcji samokształceniowej wszystkich naszych związkowych komórek.

Akademia ku czci 32 rocznicy Rewolucji Październikowej

Zarząd Okręgu Poznań zorganizował uroczystą akademię z okazji 32 Rocznic Rewolucji Październikowej z rozdaniem oddziałom 8 bibliotek wędrownych oraz 10 stypendiów po 5.000 zł. miesięcznie każde.

Kurs dla kobiet

Oddział w Poznaniu zorganizował kurs kroju dla pracownic zakładów, żon pracowników oraz ich dzieci.

Kurs ten cieszy się wielkim powodzeniem i uznaniem wśród uczestników.

Z Częstochowy

Zarząd Okręgu Częstochowa zorganizował konkurs zespołów świetlicowych.

Zarząd Główny przydzieli 1 aparat radiowy i 1 bibliotekę, jako nagrody dla najlepszych zespołów artystycznych.

Bydgoszcz — Olsztyn

W ramach wymiany kulturalno-oświatowej najlepsze zespoły „Samorządowców“ Okręgu Bydgoszcz wyjadą na występy gościnne na teren Okręgu Olsztyn.

Impreza na fundusz stypendialny im. Fr. Chopina w Kielcach

W ramach Tygodnia Chopinowskiego Zarząd Okręgu w Kielcach zorganizował zabawę, z której dochód w sumie 39.242 zł. przekazał na Fundusz Stypendialny im. Fryderyka Chopina do miejscowego oddziału TBS.

Zgierz

W Zgierzu otwarta została uroczystość świetlica związkowa.

Turniej szachowy Okr. Krakowskiego

Ostatnio zakończono Turniej Szachowy Okręgu Krakowskiego z wynikiem następującym:

1. M. K. E.	37 $\frac{1}{2}$ punktów
2. Fryzjerzy	37 „
3. Wod. i Kan.	33 $\frac{1}{2}$ „
4. Z. O. M.	33 „
5. Z. M.	33 „
6. P. B. E.	33 „
7. Straż Pożarna	27 „
8. Gazownia	26 $\frac{1}{2}$ „
9. M. Z. Ceramiczne	8 „
10. Wodociągi — Bielany	1 $\frac{1}{2}$ „

nagrody zespołowe otrzymały sekcje szachistów przy: M. K. E. — Radio i Proporczyk przechodni (nagroda Z. Gł.). Fryzjerzy — Stolik i kompl. szachów i dyplom (nagroda O. R. Z. Z.). M. K. E. — Obraz olejny i dyplom (nagroda Zarządu Okręgu).

Krajowa Konferencja Oświatowa Związków Zawodowych

Odbyła się w Warszawie Krajowa Konferencja Oświatowa Związków Zawodowych. Omówiono zagadnienie bibliotek związkowych, stwierdzając, że w ostatnim kwartale rb. wszystkie Związki Zawodowe posiadały łącznie 6.300 bibliotek stałych i 1.300 bibliotek ruchomych, liczących razem ponad 2 miliony książek. Konferencja zaleciła dalszą nieustanną troskę o rozwój bibliotek związkowych zarówno pod względem ich ilości, jak i stały wzrost posiadanych książek.

SPORT i W. F.

Tow. Aleksander Burski, wiceprzewodniczący CRZZ ogłosił artykuł na temat sportu związkowego. Z artykułu tego przytaczamy wyjątki.

Sport w Polsce przedwrześniowej — i do niedawna jeszcze po wojnie, był sportem elitarnym, przeznaczonym dla wąskiej warstwy ludzi działających w interesie klas posiadających i związanych z ustrojem kapitalistycznym. Kultura fizyczna i masowy sport był świadomie tłumiony i utracany.

Wielkie reformy społeczne i przemiany gospodarcze, polityczne i kulturalne, przeprowadzone przez władzę demokracji ludowej, władzę robotników i chłopów, objęły również swym zasięgiem dziedzinę kultury fizycznej i sportu. Walka o nową treść i nowe formy organizacyjne kultury fizycznej i sportu, o właściwe ustawienie i powiązanie jej z masami pracującymi rozwijała się i toczy się dalej w ostrej walce klasowej. W tej walce związki zawodowe pokonywały różne oportunistyczne teorie kompromisu we własnych szeregach, reprezentowane przez niektórych działaczy, łamiąc wszelki opór byłych reakcyjnych sługusów starego reżimu kapitalistycznego.

Sport związkowy posiada obecnie 768 klubów terenowych i 1.462 koła sportowe przy zakładach pracy, które liczą około 400 tys. członków dorywczo lub systematycznie uprawiających sport. Te masy sportowców zorganizowane są w 9 zrzeszeniach sportowych przy związkach zawodowych. Jest to niemały dorobek organizacyjny sportu robotniczego, przed którym stoją dalsze perspektywy rozwoju.

Mimo jednak tych bezsprzecznych osiągnięć nasz sport posiada jeszcze poważne braki i niedociągnięcia, występujące szczególnie w klubach terenowych. Do braków i niedociągnięć organizacyjnych i ideowych zaliczyć należy przede wszystkim niedostateczną jeszcze walkę o przezwyciężenie pozostałości sportu mieszczańskiego, kaperowania, spekulancтва i niskiego poziomu moralnego i ideowego działaczy i zawodników. Zbyt mała jest jeszcze czujność wobec usiłowań wroga klasowego — przemycania do sportu robotniczego starych form i starej treści.

Sport robotniczy prowadzony przez związkowe zrzeszenia sportowe, jest jednym z odcinków działalności i zadań związków zawodowych. Dlatego sport związkowy nie może być izolowany od całokształtu problemów i działalności związków zawodowych, nie może być zaniedbywany. Trzeba go otoczyć opieką,

udzielając młodym działaczom i aktywistom sportowym pomocy organizacyjnej i dbając o ich poziom ideowy.

Przed sportem związkowym stoją obecnie wielkie zadania do spełnienia.

Od 1 stycznia 1950 roku po raz pierwszy w historii sportu polskiego rozpoczynają się wybory do wszystkich ogniw sportu związkowego, tj. do zarządów kół sportowych przy zakładach pracy i do klubów terenowych, do zarządów okręgowych i zarządów głównych zrzeszeń sportowych. Cały aktyw sportowy i kierownictwo związków zawodowych muszą zdać sobie w pełni sprawę z ważności i znaczenia pierwszych wyborów do władz sportu związkowego. Wybory te mają ustabilizować obecną strukturę sportu związkowego, wzmocnić go organizacyjnie i podnieść poziom ideologiczny.

W kompanii wyborczej zaostrzyć musimy czujność wobec wrogich elementów.

Do władz sportu związkowego na wszystkich szczeblach winni wejść ofiarni działacze, oddani sprawie robotniczego sportu. Aktyw sportowy związków zawodowych winien kierować się w swej działalności wytycznymi dla kultury fizycznej i sportu zawartymi w uchwale Biura Politycznego KC PZPR i wytycznymi III plenum CRZZ. Przed nowo wybranymi władzami sportu związkowego wyłania się paląca potrzeba rozszerzenia szkolenia nowych kadr działaczy sportowych, tak pod względem fachowym jak i ideowym. Ponadto nowoobrane władze muszą zwiększyć zainteresowanie sprawami inwestycyjnymi i urzędzeniami sportowymi na rok 1950.

Aktyw ten musi zdobyć sobie zaufanie i autorytet tak, aby mógł wystąpić w roli wychowawcy ideowego i organizacyjnego młodzieży garnącej się do sportu.

Czerpiąc z bogatych doświadczeń radzieckiego sportu związkowego i w oparciu o jego wspaniałe wzory, tradycje i osiągnięcia, polski sport związkowy wypełnić powinien szlachetne stojące przed nim zadania w myśl wskazań Biura Politycznego KC PZPR.: „Polska zmierzająca do socjalizmu winna być krajem zdrowych i mocnych ludzi, radujących się życiem, którym wychowanie fizyczne i sport wyrobią siłę woli, opanowanie i odwagę, wytrzymałość na trudy i umiejętność zespołowego życia i wysiłku, ludzi przygotowanych do pracy dla Ludowej Ojczyzny i do obrony w razie potrzeby jej granic“...

Wspomnienie z lata —
Wycieczka w góry kolonii akcji socjalnej
Foto A. Cieślak — Kraków

W C Z A S Y

Podajemy najogólniejsze wskazówki „wczasowe”. Rady Zakładowe, Koła Związkowe, Zarządy Oddziałów — mają szczegółowe instrukcje i mogą udzielać wyczerpujących informacji wczasowych.

Rok 1950 jest drugim rokiem pełnej centralizacji wczasów pracowniczych. Fundusz Wczasów Pracowniczych — C. R. Z. Z., korzystając z doświadczeń, planuje dalsze udoskonalenia, zmierzające do zapewnienia wczasowiczom maksimum wygód, dobrego wyżywienia, odpowiedniej opieki kulturalnej na wczasach itp. Wysiłki F. W. P. powinny znaleźć poparcie u wszystkich naszych ogniw związkowych.

* * *

Skierowanie 14-dniowe na wczasy wydają rady zakładowe lub koła związkowe. Skierowania zdrojowskowe — wydają delegaci P. R. Z. Z. lub O. R. Z. Z., urzędujący przy komisjach lekarskich w terenowych ubezpieczalniach społecznych.

* * *

Ubiegający się o wczasy powinni wykazać, że są członkami Zw., przy czym pierwszeństwo skierowania na wczasy posiadają przodownicy pracy, racjonalizatorzy, pracownicy wyróżniający się i mistrzowie oszczędności.

Pracownikom fizycznym i umysłowym należy przydzielać skierowania w takim procencie, jaki odpowiada danemu zakładowi pracy.

Wyjeżdżającym na wczasy przysługuje prawo korzystania z bezpłatnego biletu kolejowego tam i z powrotem.

Do otrzymania skierowania należy mieć: zaświadczenie urlopowe od pracodawcy, zaświadczenie lekarskie, legitymację związkową. Dowody te przedkładane są przez pracownika wówczas, gdy już przydzielono mu pobyt na wczasach.

Aby uzyskać przydział skierowania na wczasy 14-dniowe, pracownik otrzymuje jeden egzemplarz „zgłoszenia na wczasy pracownika” od swego męża zaufania (delegata związkowego). Wypełnione zgłoszenia wręcza temu samemu mężowi zaufania (delegatowi związkowemu).

Dla członków rodzin — pracownik otrzymuje jeden egzemplarz druku „zgłoszenia na wczasy członka rodziny” również od swego męża zaufania i zwraca mu wypełniony formularz.

Pracownicy ubiegający się o wczasy zdrojowskowe 21-dniowe lub specjalne 28-dniowe — wypełniają druki podobnie jak ubiegający się o wczasy 14-dniowe — z tym, że powinni się oni zgłosić uprzednio do swego lekarza domowego lub do innego lekarza zakładu pracy, który, po zbadaniu i stwierdzeniu potrzeby leczenia, skieruje ich na komisję lekarską w ubezpieczalni społecznej.

Ponieważ skierowania 21-dniowe i 28-dniowe wydają przedstawiciele P. R. Z. Z. przy komisjach lekarskich ubezp. społ. — należy zgłoszenie doręczyć przedstawicielowi P. R. Z. Z. w dniu badania przez komisję lekarską.

* * *

Referaty Wczasów obowiązane są umiejętnie zorganizować rozdział skierowań, czuwać nad ich rozprawadzeniem na swoim terenie. Do nich również należy obowiązek propagowania wczasów wśród związkowców. W pracach propagandowych powinny im okazać pomoc inne wydziały.

Tabela opłat

za pobyty za 14-dniowe wczasy w roku 1950. według 5 grup, zależnych od wysokości zarobków:

I	od	do 10.000	1.120	2.520	3.640
II	od 10.000	do 18.000	1.960	2.520	4.480
III	od 18.001	do 25.000	2.800	2.520	5.320
IV	od 25.001	do 35.000	3.500	2.520	6.020
V	od 35.001	wzwyż	4.200	2.520	6.720

Dla członków rodzin zł. 8.400.

Opłaty za pobyty bez skierowań w miarę wolnych miejsc w domach wypoczynkowych — ryczałt za 1 dobę zł. 600.

Opłaty za niewykorzystane miejsca w domach wypoczynkowych:

dziennie	330.—
pobyt 14-dniowy	4.620.—
„ 21-dniowy	6.930.—

W Y D Z I A Ł W C Z A S Ó W
Z A R Z A D U G Ł Ó W N E G O
ogłasza

KONKURS

na OPISANIE SWEGO POBYTU NA WCZASACH

(Uwagi, opisy, organizacja, usprawnienie i t. p.)

Termin nadsyłania prac do 1 marca 1950 r.

**Na nagrody przeznaczona
jest kwota
50.000 zł.**

**do rozdziału pomiędzy
autorów wyróżnionych prac.**

głosy CZYTELNIKÓW

Co mówią o Warszawie — uczestnicy krakowskiej wycieczki

List do Redakcji w sprawie „SAMORZĄDOWCA“

Od dnia powrotu z obozu do kraju minęło 4 lata. Cały ten czas, pracuje w samorządzie. „Samorządowca“ czytam stale.

Nie raz zastanawiałem się nad tym, czy pismo tak poważane przez naszą wielką rzeszę samorządowców — odpowiada wszystkim wymogom. Co prawda nie mam na myśli, aby zadowolić wszystkich Jego Czytelników, — lecz pozwolę sobie wnieść propozycję, ażeby na łamach „Samorządowca“ wprowadzić dział szkoleniowy. I omawiać w tym dziale praktyczne zagadnienia codziennej pracy, jak na przykład: budżetowania, rachunkowości, spraw podatkowych, ewidencji ludności, gospodarki gminnej itp.

Istniejące przepisy i instrukcje, często daleko odbiegają od potrzeb dnia pracy. Trudno często szukać w instrukcjach praktycznych wskazówek jak np. organizować prace wymiaru podatku gruntowego i innych, jak racjonalnie organizować dokumentację kasowo-rachunkową, praktyczne metody księgowania i inne.

Potrzebny jest żywy język, praktyczne porady, może nawet i dyskusje. Sa przecież koledzy bardzo zdolni ale brak im obywatelskiej odwagi z jednej strony i brak odpowiedniego pisma z drugiej strony aby głośno wystąpić z krytyką zdumiewających nieraz biurokratycznych metod kierownictwa. Słyszysz się nieraz, że „Góra“ pisze zarządzenia miesiącami, a póki ono dojdzie do wykonawcy, pozostaje na wykonanie tylko parę dni.

Pisałem o niektórych takich nienormalnych przejawach w dwutygodniku „Rada Narodowa“, ale pismo to ma inne cele i nie może wdawać się w szczegóły codziennej pracy szeregowych pracowników.

Pismo „Samorządowca“ jest naszym pismem bezpośrednim i na jego łamach będziemy walczyć o usprawnienie naszej pracy.

Druga sprawa, to sprawa przekształcenia pisma „Samorządowca“ w dwutygodnik. Miesiąc to zbyt długi okres czasu. Jest wiele spraw do omówienia naglących, ale co z tego, póki pismo wyjdzie z druku, to palaca sprawa staje się już nie aktualną, a tym samym pismo nie służy tą pomocą.

Ja myślę, że dwutygodnik (nawet przy 50 zł. miesięcznej opłacie) spełni swe zadanie znacznie sprawniej.

(—) Antoni Mikołajunas

Kalisz, Zarząd gminy Podgrodzie, Kaliskie

Od Redakcji. Poruszone tematy są słuszne. Prosimy o wypowiedzianie się innych Czytelników. Odpowiadamy na wszystkie uwagi.

Zarząd Oddziału Krakowskiego zorganizował wycieczkę do Warszawy, w której wzięło udział 120 aktywistów związkowych i przodowników pracy z terenu Okręgu. Oto co mówią niektórzy uczestnicy:

Tow. Wilk Piotr, przodownik pracy:

Znałem Warszawę z opowiadań, wycieczka dała mi możliwość przekonania się o zniszczeniach. Podziwiam tempo z jakim odbudowuje się miasto, najwięcej podoba mi się trasa W — Z.

Tow. Rapała Jan — maszynista walca drogowego: Mury zrujnowanego miasta zrobiły na mnie przykre wrażenie, jednak w czasie zwiedzania stwierdziłem, że wysiłek całego narodu nie idzie na marne.

Tow. Madej Jan — przew. Koła Związkowego — oglądając zniszczone godło i Stare Miasto doznałem wstrząsającego uczucia smutku.

Po zobaczeniu budujących się domów szybkościowych doznałem ulgi i nabrałem wiary, że tylko ustrój socjalistyczny może podołać tej gigantycznej pracy.

Tow. Souba Adam: Dużo słyszałem i czytałem o nowo budującej się Warszawie, jednakowoż to, co widziałem pozwoliło mi na prawdziwe przekonanie się i zorientowanie, że wysiłek Rządu Ludowego, w celu odbudowy zniszczonej Warszawy jest wprost gigantyczny.

Ob. Sikora, brukarz, przodownik:

Odbudowa Warszawy to jeszcze jeden dowód, że nasze społeczeństwo nie tylko umie walczyć o swoją wolność, ale i umie budować wbrew opinii podżegaczy wojennych.

Przodownica pracy Kusina Maria:

Byłem w Warszawie pierwszy raz. Najwięcej podobały mi się domy szybkościowe na Muranowie, bo to jest osiedle robotnicze i robotnicy będą tam pięknie mieszkać.

Kopciuch Zygmunt — przewodniczący ZMP praktykant tokarski: Jestem pierwszy raz w Warszawie. Podobało mi się wszystko, a najwięcej Belweder, Trasa W — Z z ruchomymi schodami i ruch uliczny. Widziałem obok nowoczesnych domów odbudowujące się kościoły i stare zabytki.

Chwaja Andrzej: Pierwszy raz w Warszawie byłem w roku 1948 i widzę ogromne zmiany w odbudowaniu Stolicy. Widać fałsz reakcji, twierdzącej, że się walczy z kościołem, skoro na własne oczy widziałem tyle odnawianych świątyń.

Szczepański Władysław: Pierwszy raz byłem w Warszawie przed wojną, teraz drugi. Przygnębiające wrażenie zrobiły na mnie ruiny getta. Byłem w zbombardowanym Berlinie, Hamburgu i innych miastach, zniszczonych wojną, ale takiego spustoszenia nigdzie nie widziałem. Natomiast Trasa W — Z i Mariensztat wywarły na mnie radosne wrażenie i muszę przywieźć żonę i dzieci, aby im to pokazać. Zastanawiam się, jak to w ciągu trzech miesięcy mogło powstać całe miasteczko, jak to robi się cegły ze zmielonych ruin.

Plichta Roman: Uderzył mnie szalony rozwój miasta. Kraków śpi w porównaniu z tamtymi ludźmi, których można nazwać bohaterami, od inżyniera do najmniejszego robotnika. Po nich widać co może współzawodnictwo pracy. Trasa W — Z, to gigantyczny wyczyn, możemy krzyczeć na cały głos, że nie znalazłby się nikt na świecie, oprócz polskiego robotnika, któryby taką rzecz potrafił zrobić. Jestem dumny, że mogę o tym swoim kolegom powiedzieć.

Wpłać Prenumeratę „SAMORZĄDOWCA“

Wydawnictwo, które samorządowcom polecamy

P. Lewerenko: „PLANOWANIE MIAST. PODSTAWY TECHNICZNO - EKONOMICZNE“. WYDAWNICTWO MINISTERSTWA BUDOWNICTWA P. I. W. 1949, str. 127.

Książka ta została wydana przez Akademię Architektury ZSRR w 1947 r., a spolszczona została z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Urbanistów. I zaraz na wstępie podkreślamy i to z dużym uznaniem, że została ona przetłumaczona — nie mechanicznie, ale spolszczona poprawnie zarówno pod względem językowym, jak i terminologicznym. Tłumacz zadał sobie wiele trudu, by dla terminów rosyjskich, znaleźć polskie odpowiedniki zarówno ekonomiczne, administracyjne jak i planistyczne. Terminy przyjęte u nas lub zdobywające sobie już prawo obywatelstwa.

Takie opracowanie małego objętościowo, ale bardzo wartościowego dziełka nie uroniło nic z jego bogatej treści.

Akademia Architektury ZSRR we wstępie nazywa go skromnie „pożytecznym podręcznikiem dla specjalistów w różnych dziedzinach teorii i praktyki planowania miast“. Specjaliści ci u nas to: prezydenci i burmistrzowie, pracownicy miejscy wszystkich działów gospodarczych, urbanisci, architekci na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i centralnym, jak również członkowie miejskich komitetów partii i miejskich rad narodowych.

Książka ta w przystępnej formie, w sposób zwięzły i najkonkretniejsze elementy teoretyczne wiąże z konkretnymi, praktycznymi wskazówkami, elementy zaś techniczne z gospodarczymi i finansowymi. Siedem krótkich rozdziałów ujmuję całość gospodarczych zagadnień miejskich.

Rozdział I — to metodyka określenia przewidywanego rozwoju miast i obliczanie przyszłego zaludnienia w związku z planowaniem.

Rozdział II — to wybór terenu i podział na dzielnice przemysłowe, mieszkaniowe i t. d.

Rozdział III — to podział na strefy budowlane, rozdział IV — to organizacja, normy i obliczenie sieci instytucji usługowych, rozdział V — to elementy terenu zabudowy mieszkaniowej, rozdział VI — to obliczenie kosztów budowy miasta i rozdział VII — to strefa podmiejska.

Podręcznik ten zalicza do miast — osiedla, posiadające co najmniej 1000 dorosłych mieszkańców, pod warunkiem, że rolnictwo jest głównym zajęciem powyżej 25% ludności, następnie podaje podział miast na grupy według ich wielkości i dostosowuje wszystkie rozpracowane w książce normy do każdej z tych grup. Za elementy miastotwórcze Lewerenko uważa przede wszystkim instytucje i zakłady, które swoją produkcją lub działalnością obsługują całe powiaty, okręgi lub nawet cały kraj. Od nich zależy wielkość miasta, jego zabudowanie i wielkość jego terenu. Jak elementy te wzajemnie się warunkują — podane jest to w konkretnych normach i na przykładach.

Mówi się o tym, jak i dlaczego powinien być rozmieszczony przemysł według jego rodzajów, jaką przeciętnie powierzchnię działki powinien otrzymywać, jakie i jakiej wielkości powinny być dzielnice mieszkaniowe, jakiego rodzaju budownictwo mieszkaniowe w każdej z nich. Jakich rozmiarów, zależnie od wielkości miasta, powinny być budynki administracyjne wszelkich rodzajów, jakich rozmiarów budynki z zakresu kultury (teatry, kina, domy kultury, biblioteki, muzea), zdrowia, szkolne, wszelkiego typu urządzenia sportowe, wypoczynkowe, stołówki, piekarnie, sklepy, mleczarnie, nawet stragany i targi, łaźnie, pralnie, remizy strażackie, garaże, zajezdnie tramwajowe, autobusowe itd. — wszystko w hektarach, metrach bieżących, sześciennych itp. — wszystko w stosunku do liczby mieszkańców oraz wielkości i roli miasta.

Bardzo pożyteczne, a dotychczas w naszej literaturze tak niepełne są informacje, wskazówki i normy, dotyczące dzielnic i budownictwa mieszkaniowego.

Autor — omawiając wszystkie składniki miasta — czyli skupiska zakładów produkcyjnych i innych — oraz mieszkań wraz z koniecznymi urządzeniami — wiąże je jak klamrami w jedną pełną funkcjonalną dla każdego składnika, wskazując odpowiednie proporcje i miejsce. Mimo to, że podręcznik został opracowany w Związku Radzieckim i dla jego potrzeb, podobieństwo warunków ekonomicznych i podobieństwo ustroju, umożliwi nam korzystanie z niego, prawie bez żadnych przeszkód. Zanim ukaza się polskie opracowanie wymienionych zagadnień, rozpowszechnienie podręcznika Lewerenki, oprócz rozszerzenia i pogłębienia naszej znajomości tych spraw, przyspieszy posługiwanie się wspólnym językiem, zarówno przez planistów jak i wykonawców planów na wszystkich szczeblach, co jest niezmiernie potrzebne i pilne na progu planu 6-letniego.

M. Gajewski.

Porady

i Odpowiedzi

189.

Czy i jakie są możliwości prawne o podwyższenie zaopatrzenia emerytalnego, wypłacanego przedwojennemu emerytowi samorządowemu obecnie w kwocie 3.000 zł.?

190.

Czy siłom nauczycielskim przysługuje bezpłatne mieszkanie w budynku szkolnym?

191.

Czy koszty remontu mieszkań nauczycielskich, np. malowania itp., winny być wykonywane na koszt gminy, czy też nauczycieli?

192.

Czy kierownikowi szkoły przysługuje bezpłatne mieszkanie w budynku szkolnym?

193.

W jakich rozmiarach gmina jest zobowiązana pokryć koszty odnawiania mieszkania (malowanie, naprawa pieców, zamków itp.) nauczycielskiego?

194.

Czy jest dopuszczalna rewizja wymiaru zaopatrzenia wdowiego, dokonanego przed 18 laty?

195.

Czy zasiłek rodzinny wchodzi do podstawy obliczeniowej zaopatrzenia emerytalnego pracowników samorządowych?

196.

Czy pracownikom samorządowym w IX grupie uposażenia może być przyznany dodatek służbowy do czasu ich zaszerogowania do wyższej grupy?

197.

Czy rozwiązanie umowy o pracę (w pracy na godziny) ma poprzedzać wypowiedzenie 3-miesięczne?

198.

Czy Zarząd gminy jest uprawniony wstrzymać wypłatę poborów służbowych pracownikowi w razie niemożności pełnienia przez niego obowiązków wskutek choroby?

199.

Czy zarząd gminny jest uprawniony rozwiązać bez wypowiedzenia stosunek służbowy z pracownikiem, który nie może pełnić swych obowiązków wskutek choroby?

200.

Czy pracownikowi służy prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia społecznego w razie choroby?

201.

Czy za wynajem lokali w budynku ponemieckim, ale nabytym na własność przez pracownika ma on prawo do pobierania czynszu i w jakiej wysokości?

202.

Czy przypisanie do zwrotu wypłaconej pracownikowi nagrody pieniężnej za pracę w godzinach nadliczbowych jest prawnie uzasadnione? i czy zarząd gminny jest uprawniony do wypłacenia wspomnianej nagrody, mimo, że interesowany pracownik nie podał szczegółowego wykazu godzin, przepracowanych w czasie nadliczbowym?

203.

Czy zachodzą przeszkody prawne w zajmowaniu stanowiska służbowego przez pracowniczkę w instytucji w której mąż również pracuje

204.

Czy pracownik jest obowiązany pełnić nadal swoje obowiązki przez okres wypowiedzenia mu stosunku służbowego?

205.

Jaki okres wypowiedzenia obowiązuje pracownika w razie wypowiedzenia przez niego stosunku służbowego?

* * *

Na pytania powyższe przestaliśmy (z braku miejsca odpowiedzi listownie.

W NAJBLIŻSZYM CZASIE WYDAMY W BROSZURZE WSZYSTKIE PORADY PRAWNE „SAMORZADOWCA“. BEDZIE TO PODRĘCZNA WYKŁADNIĄ W WIELU WATPLIWOŚCIACH.

PRZEŚWIADCZENI JESTEŚMY, ŻE NADSYŁANE ZAPYTANIA I NASZE ODPOWIEDZI INTERESUJĄ NIE TYLKO PYTAJĄCYCH, LECZ WYSTĘPUJĄ W KAŻDYM ZAKŁADZIE CZY URZĘDZIE PRACY.

Dla zorientowania się co do wysokości nakładu wydawnictwa prosimy o nadsyłanie nieobowiązujących (dla wysyłającego) zamówień.

206.

Ob. Henryk Mleczo — Warszawa.

1) Jakie przepisy prawne normują sprawę odszkodowania za niewykorzystany urlop?

2) Czy pracownikowi, powołanemu do odbycia służby wojskowej, przysługuje odprawa?

1) Sprawę wynagrodzenia za niewykorzystany urlop normują postanowienia ustawy z dn. 16 maja 1922 r. o urloпах dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z r. 1949 Nr 47, poz. 365). Ustawa ta ma zastosowanie również do pracowników samorządowych, jak o tym orzekł wielokrotnie Sąd Najwyższy — m. in. wyrokiem z dnia 30 kwietnia 1936 r. (Zb. urz. S. N. — Orz. Izby Cyw. rok 1937, zeszyt III, poz. 85).

Według postanowień art. 4 urlopowany otrzymuje za każdy dzień urlopu wynagrodzenie takie, jakie otrzymałby, gdyby w tym dniu był zatrudniony. Z wykładni tych postanowień, przyjętej w orzecznictwie Sadu Najwyższego, wynika, że wynagrodzenie za niewykorzystany urlop znajduje w nich uzasadnienie tylko wówczas, jeśli pracownikowi urlopu odmówiono lub cofnięto. Jeśli jednak pracownik nie wykorzystał urlopu ze swej winy, to tytuł do wynagrodzenia za urlop odpada (wyrok Sądu Najw. III R. W. 301/29 23 grudnia 1929).

2) Powołanie pracownika do odbycia służby wojskowej nie uzasadnia roszczeń o odprawę. Odprawa Odprawa mogłaby być bowiem aktualna tylko w razie rozwiązania z pracownikiem stosunku pracy przez pracodawcę. Skoro zaś — według postanowień art. 134 i 135 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym — powołanie pracownika do służby wojskowej nie powoduje rozwiązania tego stosunku, to żądanie odprawy nie miało w tych warunkach żadnych podstaw prawnych.

207.

Ob. Arch. Antoni Budziński — Miechów.

Czy pracownikowi, zatrudnionemu za miesięcznym wynagrodzeniem ryczałtowym na zasadzie umowy o pracę 3 — 4 godzin dziennie, przysługuje prawo do urlopu wypoczynkowego?

1. Ustawa z dnia 16 maja 1922 r. o urloпах dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z r. 1949 Nr. 47, poz. 365), mająca zastosowanie również do pracowników samorządowych, nie uzależnia ich prawa do płatnego urlopu ani od liczby godzin dziennego zatrudnienia, ani od formy i wysokości wynagrodzenia.

O prawie do urlopu decyduje bowiem według art. 1 teje ustawy sam fakt zatrudnienia na mocy umowy. Jeśli więc w niniejszym wypadku te okoliczności zachodzą, to w świetle postanowień wymienionej ustawy nie można odnośnemu pracownikowi odmówić zastrzeżonego mu tam prawa do urlopu płatnego.

Inaczej natomiast przedstawiała się sprawa w razie, jeśli zachodziłby tu wypadek nie umowy o pracę, lecz o dzieło. Wówczas bowiem nie istniałby stosunek pracy warunkujący działanie wspomnianej ustawy, a co za tym idzie, osoba wykonująca umówione dzieło nie miałaby tytułu do płatnego urlopu.

208.

Zarząd Miejski w Kraśniku (do Nr. 29/1154/49).

1) Czy w rejestrze domów, przeznaczonym dla ewidencji i kontroli ruchu ludności, należy uwidocznić również place?

2) W danym raś razie czy placom tym należy przy tej sposobności nadać odpowiednią kolejność numeracji?

1) Założenie i prowadzenie rejestru domów zostało w § 27 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 23 maja 1934 r. o meldunkach i księgach ludności (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 489) przewidziane dla celów ewidencji i kontroli ruchu ludności. Dane, jakie ten rejestr ma zawierać, określają szczegółowo przepisy § 27 ust. 2 i 3 wymienionego rozporządzenia. Z wyraźnej ich treści wynika, że ma on obejmować tylko domy zamieszkałe i niezamieszkałe. Rozciąganie rejestru także na place miało by się z jego celem, gdyż chodzi tu o ujęcie w ewidencję ludności ze wskazaniem jej zamieszkania, a nie o same nieruchomości.

Z tych przeto względów należy uznać, że omawiany rejestr nie ma ujmować placów, jako nie związanych z ewidencją ludności.

2) Sprawa numeracji domów i placów unormowana została w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 października 1934 r. o ustalaniu nazw miejscowości i obiektów fizjograficznych oraz o numeracji nieruchomości (Dz. U. R. P. z r. 1934 Nr. 94, poz. 850 i z r. 1949 Nr. 36, poz. 251), które w art. 9 wprowadza obowiązek zarządów gmin oznaczenia numerem porządkowym każdej nieruchomości zarówno zabudowanej, jak niezabudowanej, ale przeznaczonej pod zabudowę.

Obowiązek umieszczenia na nieruchomościach i utrzymywania w należyłym stanie tabliczki z numerami porządkowymi ciąży na ich właścicielach pod sankcjami, ustalonymi w art. 11 tegoż rozporządzenia.

209.

Starostwo Powiatowe w Płońsku — Dział Samorządowy (na Nr. S. I. 1a-52/49).

Jak należy przerachować minimalną kwotę 60 zł. zaopatrzenia emerytalnego, określoną w statucie emerytalnym?

Minimalna wysokość zaopatrzenia, określona w statucie emerytalnym na 60 zł., stała się o tyle nieaktualna, że Minister Administracji Publicznej określił — okólnikiem Nr. 104 z dnia 18 grudnia 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 357) — najniższą stawkę zaopatrzenia emerytalnego w wysokości 3.000 zł. i najniższą stawkę pensji wdowiej w wysokości 2.100 zł. miesięcznie.

210.

Ob. Tomasz Małycha — Babimost.

1) Czy pracownikowi służy prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia społecznego w razie choroby?

2) Czy pracownikowi służy prawo do zasiłku na wypadek braku pracy?

3) Czy za wynajem lokali w budynku poniemieckim ale nabytym na własność przez pracownika, ma on prawo do pobierania czynszu i w jakiej wysokości?

1) Wyjaśniamy w zał. o ubezpieczeniach.

2) Kwestia zasiłku na wypadek braku pracy jest w obecnych stosunkach społecznych i gospodarczych w ogóle nieaktualna, gdyż wobec znanej chłonności naszego rynku pracy, brak jej w ogóle nie zachodzi. Sądźmy jednak, że postawienie w zapytaniu sprawy zasiłku na wypadek braku pracy jest wynikiem nieporozumienia.

Zwracamy bowiem uwagę na postanowienia art. 29 powołanego poprzednio rozporządzenia, według których wypowiedzenie przez pracodawcę, a więc i rozwiązanie stosunku służbowego podczas choroby pracownika jest w ogóle niedopuszczalne — chyba, że zajdą ważne ku temu przyczyny, o których mowa w art. 32, a w szczególności, że pracownik spełnił czyn, uprawniający do zwolnienia go bez wypowiedzenia.

3) Prawo właściciela nieruchomości, a w świetle dekretu z dnia 28 lipca 1948 r. o najmie lokali (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 259) nawet obowiązek pobierania czynszu za wynajęte w niej lokale jest oczywisty i nie wymaga osobnego uzasadnienia.

W związku z tym staje się rzeczą niejasną zaniebanie dotychczas tego obowiązku w odniesieniu do lokalu mieszkalnego — chyba, że właściciel sam czynsz pokrywał. Kwestia osoby poprzedniego właściciela, jak w tym wypadku własności ponemieckiej — jest dla sprawy bez znaczenia, o ile rzeczywiście została ona formalnie przeniesiona na nowego właściciela, a więc na pracownika, podanego w zapytaniu.

211.

Starostwo Powiatowe — Strzelce Op. — Dział Samorządowy (do Nr. XXI. SNG. 20/8/49).

Czy siłom nauczycielskim przysługuje bezpłatne mieszkanie w budynku szkolnym?

Postanowienia art. 11 ustawy z dn. 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publ. szkół powszechnych (Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 18, poz. 143, z r. 1925 Nr. 126, poz. 898, z r. 1930 Nr. 86, poz. 662, z r. 1935 Nr. 110, poz. 976 (art. 54) zobowiązują gminy wyraźnie do dostarczenia bezpłatnie mieszkań nauczycielom tych szkół.

Ten tytuł bezpłatności przestaje — zgodnie z art. 2 ustawy z dn. 29 marca 1938 r. o przejęciu przez Skarb Państwa wypłaty dodatku na mieszkanie dla nauczycieli publ. szkół powsz. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 172) — działać tylko w przypadku, kiedy dostarczone mieszkanie znajduje się w budynku szkolnym lub w innym nowowzniesionym budynku, stanowiącym własność gminy oddanym do użytku po dniu 1 kwietnia 1938 r. Wówczas bowiem służy gminie prawo pobierania czynszu za udzielone mieszkanie. Wysokość czynszu jest jednak ograniczona do wysokości dodatku, jaki Skarb Państwa wypłaca na ten cel.

212.

W. M. pow. Jasto.

1) Czy zachodzą przeszkody prawne w zajmowaniu stanowiska służbowego w zarządzie gminnym przez pracowniczkę, której mąż jest równocześnie sekretarzem gminnym w tymże zarządzie, a w szczególności, czy może ona zajmować stanowisko w miejscowym urzędzie stanu cywilnego?

2) Czy pracownik jest obowiązany pełnić nadal swoje obowiązki, przez okres wypowiedzenia mu stosunku służbowego?

Jaki okres wypowiedzenia obowiązuje pracownika w razie wypowiedzenia przez niego stosunku służbowego?

4) Czy wójt może przyjąć swą córkę do służby w zarządzie tej gminy, której jest przełożonym?

1) Sprawę zajmowania stanowiska służbowego przez obu małżonków w tym samym urzędzie zarządu gminnego, w stosunku zależności służbowej jednego małżonka od drugiego, winien regulować miejscowy statut służbowy. Jeśli tego statutu nie czyni, wzgl. jeśli statutu takiego dana gmina w ogóle nie posiada, to ze stanowiska ściśle prawnego nie ma przeszkód do tego, aby oboje małżonkowie pozostawali w służbie w tym samym biurze zarządu gminnego. Żaden bowiem przepis prawny nie wypowiada w tym względzie zakazu.

Gdyby nawet sięgnąć do analogii z pracownikami państwowymi, to należy nadmienić, że zakaz taki ogranicza ustawa z dn. 17 lutego 1922 r. o państw. służbie cywilnej (Dz. U. R. P. z r. 1949 Nr. 11, poz. 72) tylko do działu rachunkowo - kasowego i gospodarczego (art. 9), z czego można wnosić, że nie działa on w stosunku do innego działu służby.

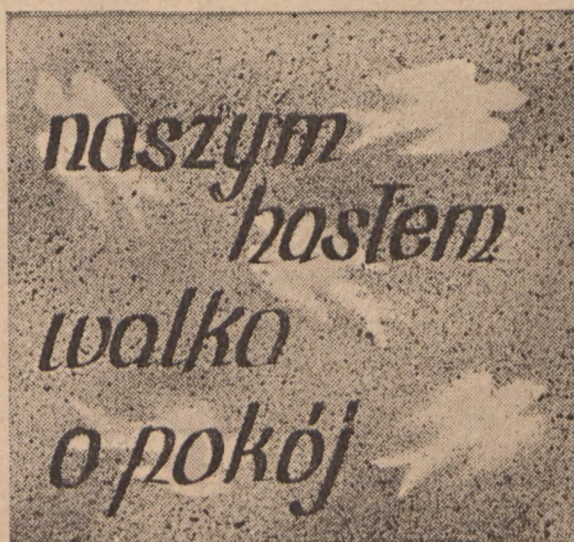
Jednak obok momentów natury ściśle prawnej, działają tu jeszcze względy natury społecznej do rozstrzygnięcia na miejscu.

2) Pracownik, któremu wypowiedziano stosunek służbowy, jest obowiązany do pełnienia nadal swych obowiązków przez cały okres wypowiedzenia — chyba, że pracodawca zwolni go od tego.

Wynika to z samej istoty wypowiedzenia, którego nie należy utożsamiać z rozwiązaniem stosunku służbowego, a poza tym także z przepisów art. 30 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 323), które zastrzegają pracownikowi po wypowiedzeniu prawo do zwolnienia się w godzinach pracy w celu szukania nowej posady, w ilości co najmniej 3-ch dni roboczych miesięcznie.

3) Wymóg trzechmiesięcznego okresu wypowiedzenia dla rozwiązania stosunku służbowego, o ile nie zachodzą ważne przyczyny, uzasadniające niezwłoczne rozwiązanie — po myśli art. 31 lub 32 wymienionego rozporządzenia, obowiązuje obie strony, a więc zarówno pracodawcę, jak i pracownika, jak to postanawia wyraźnie art. 25 pkt. 4 tegoż rozporządzenia.

4) Wyjaśnienia, podane poprzednio w pkt. 1 odnoszą się analogicznie do osób, związanych ze sobą węzłem pokrewieństwa, zwłaszcza tak bliskiego stopnia, jak w niniejszym wypadku ojca i córki. Okoliczność, że chodzi tu o wójta, aktualności tych wyjaśnień nie tylko w niczym nie osłabia, lecz przeciwnie — raczej ją wzmacnia.

W CIERNU POKRZYWY

PRZYSTANEK CZASU

Między nielicznymi pasażerami pustego wagonu trzeciej klasy siedział, a właściwie kręcił się młozdzian. Ubrany z przesadną elegancją, swym zachowaniem się, jakby podkreślił chciał swą wyjątkowość.

Na jakiejś pustej stycyjsce wsiadła do wagonu i trafiła do tego przedziału — starowina, babina. Taka nieporadna, zafrasowana, onieśmielona.

Miała ze sobą w papierowej torbie z dziesięć kg., jak się później okazało, bielutkiej mąki. Ktoś pomógł ten jej papierowy bagaż ustawić na półce.

Pociąg sunął powoli. Czas się dłużył. Ten młody Bęcwałski kręcił się to tu — to tam, na starowinę patrzył oczywiście „bardzo z góry“. Naraz, na skutek gwałtownego zahamowania i wstrząsu wagonu — zachwiała się ta 10 kg. torba. Gwałtownie i szybko pękła — no i ta biała babulka mąka, wysypała się — „ni mniej — ni więcej“ tylko właśnie, jak się już domyślacie, na tego gogusia — elegancika.

W jednej chwili, stał się, jakby tu najwierniej opisać, białym kominarzem. Oniemiał. Ze zgrozą spoglądał po swym ubraniu, które przybrało taki, nieprzewidziany odcień.

A potem do babiny..., która przerażona i utulona w kąt, zastraszonymi oczyma — szukała jakiegoś ratunku.

Pasażerowie nie ukrywali swej wesołości, no i nie pozwolili na wymyślania...

Młozdzian, ruchem aktora z trzeciorzędowego teatru — zdjął marynarkę i grobowym głosem zwrócił się do staruszki: oczyścić! Ktoś otworzył okno, ktoś tam pomógł pochlipującej babinie, jako tako nieszczęsną marynarkę otrzepać.

Należało uczynić to samo z dolną częścią garderoby. Młozdzian znalazł sobie, jakiś pusty przedział, tam się schował. A spodnie, przy pomocy rozbawionych pasażerów dotarły do babiny.

I co tu dużo mówić. Wypadły z jej drżących rąk poza okno i popłynęły z wiatrem. Może wypadły przy pewnym współdziałaniu..., gdyż wszyscy myśleli..., że ten gagatek sam powinien je oczyścić...

Młozdzian czekający na razie gdzieś w piątym przedziale, nic jeszcze o tym nie wie. Pasażerowie ubawieni. Babina płacze. Jakby za cichą zmwą wszystkim — wyprowadzono starowinę do trzeciego wagonu i tam ją ulokowano, zalecając o niczym nie wiedzieć. (Zażyla biedaczka emocji w swej podróży). Zaś w wagonie „mącznym“ oczekiwanie. Młozdzian zniecierpliwiony, zaczął pokrzykiwać, potem nawet prosić pasażerów o przyniesienie mu garderoby. Lecz ci milczeli, jakby nie rozumieli polskiej mowy.

Zaskoczony tym i zdziwiony zapewne też — gagatek jakoś przybył do swego dawnego przedziału.

Nie mógł zrozumieć, że nie widzi i babiny i spodni, lecz, gdy mu powiedziano, że spodnie znajdują się w rowie, już o jakieś dwadzieścia km. — a babka wsiadła — ciężko i bezradnie usiadł.

Po dłuższej chwili: „Dobrze mi tak — powiedział — sam powinienem oczyścić, a nie ta stara“.

Brak ubrania zmienił jego światopogląd.

Z wyniosłego stał się normalny.

Zrozumiał śmieszność swego poprzedniego zachowania się.

Wypadek, którego byłem świadkiem i ja i kilkanaście osób. Lecz, dlaczego o tym piszę.

Właśnie na przełomie — roku kończącego się i roku nowego, należy spojrzeć krytycznie na siebie, podsumować wszystkie „swoje za i przeciw“ — i wyprodukować wnioski na 1950 r.

JEŻ.

Przegląd Ustawodawstwa

PRZYMUSOWE LOKALNE ZRZESZENIA PRYWATNYCH WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 386).

Rozporządzenie Ministrów: Administracji Publicznej, Skarbu i Budownictwa z dn. 10.VIII.1949 r. normuje tryb tworzenia przymusowych lokalnych zrzeszeń prywatnych właścicieli nieruchomości, określa ich zadania oraz ustala zasady, według których ocenia się podmiotowy tytuł członkostwa zrzeszenia.

SPÓŁKI DROGOWE.

(Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 387).

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 16.VIII.1949 r. określa cele spółki drogowej, zasady ich powstania oraz zasięg składu członków spółki. Ponadto rozporządzenie to normuje sprawy nadzoru nad działalnością spółki oraz podaje wzór jej statutu.

ODLEGŁOŚĆ BUDYNKÓW OD DRÓG PAŃSTWOWYCH.

(Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 398).

Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 26.IX.1949 r. wprowadza zakaz, poza niektórymi wyjątkami, wznoszenia, nadbudowy i powiększania bu-

dynek, jak również naprawy budynków uszkodzonych więcej niż 66% — w odległości 30 wzgl. 40 m. od wskazanych tam dróg państwowych na obszarze niektórych powiatów województwa warszawskiego.

ULGOWE OPŁATY SZPITALNE.

(Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 409).

Rozporządzenie Ministrów: Administracji Publicznej i Zdrowia z dn. 12.V.1949 r. ustanawia ulgowe opłaty szpitalne za leczenie niektórych kategorii rzemieślników i rybaków morskich oraz zobowiązuje pow. zw. samorz. i interesowane gminy do pokrywania różnicy między opłatami ulgowymi a pełną stawką opłat szpitalnych, należną za leczenie wspomnianych osób.

OPŁATA SKARBOWA.

(Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 419).

Obwieszczenie Ministra Skarbu z dn. 29.IX.1949 r. podaje jednolity tekst dekretu z dn. 3.II.1947 r. o opłacie skarbowej.

ULGI W PODATKU OD LOKALI.

(Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 422).

Rozporządzenie Ministra Administracji Publicznej z dn. 15.IX.1949 r. przedłuża na r. 1949 ulgi podatkowe w odniesieniu do lokali mieszkalnych osób, pobierających zaopatrzenie emerytalne (ubezpieczeniowe) z funduszy publicznych.

**PRZEDSIĘBIORSTWA MIEJSKIEGO HANDLU
DETALICZNEGO.**

(Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 433).

Dekret z dn. 26.X.1949 r. upoważnia Ministrów Handlu Wewnętrznego i Administracji Publicznej do tworzenia w drodze zarządzeń przedsiębiorstw Miejskiego Handlu Detalicznego. Zarazem dekret ustala zasady działalności tych przedsiębiorstw, ich sytuacji prawnej, odpowiedzialności majątkowej za ich zobowiązania, podziału zysków oraz kierownictwa.

**OCHRONA TAJEMNICY PAŃSTWOWEJ
I SŁUŻBOWEJ**

(Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 437).

Dekret z dn. 26.X.1949 r. normuje ochronę tajemnicy państwowej i służbowej, ustalając w przepisach jej zakres, a w przepisach karnych — sankcje za naruszenie jej ochrony.

W sprawach o przestępstwa ochrony tajemnicy państwowej właściwe są sądy wojskowe, a o przestępstwa ochrony tajemnicy służbowej — sądy apelacyjne.

Jako cele ochrony tajemnicy państwowej i służbowej dekret wymienia zapobieżenie: rozpowszechnianiu wiadomości, które ze względu na dobro Polski Ludowej należy zachować w tajemnicy, — przenikaniu tych wiadomości do ośrodków wrogich Polsce Ludowej, — wykorzystywaniu tych wiadomości na szkodę Polski Ludowej.

OPŁATY NA POLSKI CZERWONY KRZYŻ

(Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 440).

Dekret z dnia 26.X.1949 r. uchyla ustawę z r. 1932 o opłatach od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk na rzecz P. C. K., znosząc tym samym ich pobór z dniem 2.XI.1949 r.

PAŃSTWOWE KOMISJE ARBITRAŻOWE

(Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 441).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 24.X.1949 r. ustala organizację komisji arbitrażowych i tryb postępowania arbitrażowego, tudzież opłaty w postępowaniu przed komisją arbitrażową.

PODATKI KOMUNALNE I FINANSE KOMUNALNE

w opracowaniu Mgra Jana Kuchcińskiego —

Warszawa 1949 r.

Wielokrotne zmiany dekretu z r. 1946 o podatkach komunalnych nasuwały w praktycznym stosowaniu wiele trudności, które nie były ustawodawcy obce, skoro w ostatniej noweli do tego dekretu (ustawa z dn. 1.III.1949 r. — Dz. U. R. P. poz. 100) upoważniono Ministra Administracji Publicznej do ogłoszenia jednolitego tekstu.

Zarząd Główny Zw. Zaw. Pracowników Finansowych R. P. wydał w serii wydawnictw Biblioteki Prawa Podatkowego zaktualizowany tekst dekretu z obszernym komentarzem do poszczególnych jego postanowień, co ułatwia nie tylko ich stosowanie, ale przez rozwinięcie zasad i pojęć, którymi dekret operuje, wprowadza czytelnika w istotę odnośnych norm prawnych. Temu również celowi służą podane w książce liczne przykłady, nawiązujące do wymiaru i poboru podatków oraz włączone do wydawnictwa przepisy, wyczerpujące całość odnośnego materiału prawnego.

Książka została w tytule określona jako uzupełnienie do poprzednio już wydanego pod takim samym tytułem tomu VII Biblioteki Prawa Podatkowego.

Chronologiczny skorowidz okólników władz centralnych z zakresu podatków komunalnych, tudzież skorowidz rzeczowy, ułatwiają orientację w podanym materiale.

W bogatym już dorobku wydawniczym Związku Finansowców omawiana książka stanowi pożyteczną pozycję i odda — wzorem dotychczasowych jego wydawnictw — niewątpliwie duże usługi samorządowym władzom podatkowym oraz samym interesowanym podatnikom.

POŚREDNICTWO PRACY

136.

Wydział Powiatowy Pyrzycki (woj. szczecińskie zatrudni natychmiast:

5 SEKRETARZY zarządów gminnych — VII gr up.

3 RACHIMISTRZÓW — VIII gr. uposaż.

5 REF. PODATKOWYCH — VIII gr. uposaż.

2 PRACOWNIKÓW DO BIURA WYDZIAŁU POWIATOWEGO — w VIII gr. up.

Mieszkanie zapewnione. Podanie wraz z życiorysami oraz odpisami świadectw z dotychczasowej pracy należy składać do Wydziału Powiatowego Pyrzyckiego.

137.

Zarząd Gminny w Jablonnej, powiat wolsztyński przyjmie

REFERENTA PODATKOWEGO

z uposażeniem według IX grupy uposażenia plus dodatków służbowy.

Reflektuje się tylko na siły fachowe.

Podania z życiorysem oraz odpisami świadectw z dotychczasowych czynności należy składać do Zarządu Gminnego.

Posada do objęcia zaraz.

138.

Zarząd Gminny w Nowej Dąbrowie, gm. Dąbrowa, pow. Stargardzki ogłasza konkurs na:

ZASTĘPCĘ SEKRETARZA

z uposażeniem wg. grupy VIII i dodatek służbowy. Mieszkanie zapewnione.

KANCELISTĘ REFERENTA

uposażenie wg. grupy IX, plus dodatek za prowadzenie Urzędu Stanu Cywilnego wg. przepisów.

KANCELISTKĘ MASZYNISTKĘ

uposażenie wg. grupy X.

139.

Zarząd Miejski m. Inowrocławia

ogłasza konkurs

na stanowisko KIEROWNIKA ODDZ. TECHN. inżyniera - architekta wg. grupy V uposażenia, wraz z dodatkiem funkcyjnym,

na stanowisko KIEROWNIKA REF. DROGOWEGO wg. grupy VII — VI, wraz z dodatkiem służbowym.

TECHNIKA BUDOWLANEGO wg. grupy VII.

Podania wraz z dołączeniem życiorysu i odpisu dokumentów należy kierować do Zarządu Miejskiego w Inowrocławiu.

140.

Zarząd Miejski m. Braniewa, woj. Olsztyńskie poszukuje natychmiast

TECHNIKA BUDOWLANEGO

ze znajomością sporządzania kosztorysów i projektów z uposażeniem ca. 24.000 zł. miesięcznie i możliwością dodatkowych zarobków za kosztorysy, plany i t. d.

KIEROWNIKA KOMUNALNEGO PRZEDSIĘBIORSTWA REMONTOWO - BUDOWLANEGO,

z uposażeniem wg. III grupy — ca 26.000 zł.

KSIĘGOWEGO

z uposażeniem według VII grupy.

Mieszkanie zapewnione. Zgłoszenia wraz z życiorysem, oraz odpisami świadectw, należy przesać do Zarządu Miejskiego m. Braniewa.

141.

Zarząd Miejski w Opatowie poszukuje od zaraz

SEKRETARZA ZARZĄDU MIEJSKIEGO.

Uposażenie wg. grupy VII wraz z dodatkiem służb.

Podanie wraz z życiorysem i odpisami świadectw z poprzedniej pracy należy nadsyłać pod adresem: Zarząd Miejski w Opatowie, woj. kieleckie.

142.

Wydział Powiatowy w Grajewie
ogłasza konkurs na stanowisko:

ZASTĘPCY INSPEKTORA SAMORZĄDU GMIN-
NEGO w Grajewie.

SEKRETARZA ZARZĄDU GMINY RADZIŁÓW,
pow. grajewskiego.

REFERENTA PLANOWANIA GOSPODARCZEGO
przy Wydziale Powiatowym.

Warunki: uposażenie dla wymienionych wg. VII-
ej grupy wraz z dodatkiem służbowym. Dla sekretarza
gminy jest przewidziane bezpłatne mieszkanie, opał
i światło.

Podania wraz z życiorysem i odpisami świadectw
z poprzedniej pracy należy nadsyłać do Wydziału Po-
wiatowego w Grajewie.

143.

Wydział Powiatowy w Radzynie Podlaskim
ogłasza konkurs na stanowisko

INSPEKTORA SAMORZĄDU GMINNEGO.

Wymagane kwalifikacje: dłuższa praca na stano-
wiskach w samorządzie gminnym i powiatowym, oraz
odpowiednie referencje. Wynagrodzenie według VII —
VI grupy płac.

144.

Wydział Powiatowy w Radomsku, woj. łódzkie
poszukuje kandydatów na stanowiska:

INTENDENTA SZPITALA POWIATOWEGO,
uposażenie według V-jej grupy służby zdrowia.

PODINSPEKTORA SAMORZĄDU GMINNEGO,
uposażenie według VII-jej grupy z dodatkiem służb.

TECHNIKA BUDOWLANEGO,
uposażenie według VII-jej grupy.

Podania z odpisami świadectw należy nadsyłać do
Wydziału Powiatowego w Radomsku.

145.

Wydział Powiatowy w Łęczycy
ogłasza konkurs na stanowisko

ORDYNATORA ODDZIAŁU ZAKAŻNEGO Szpi-
tala Powiatowego w Łęczycy.

Wymagane warunki od kandydatów: obywatelstwo
polskie, odpis dyplomu lekarskiego i uprawnienie do
wykonywania praktyki lekarskiej, dowód specjalizacji
w leczeniu gruźlicy.

Warunki płacy według rozporządzenia Rady Mini-
strów z dnia 19.II.1949 r. w sprawach uposażenia pra-
cowników zatrudnionych w Społecznych Zakładach
Służby Zdrowia (Dz. U. R. P. Nr. 14/49).

Szczegółowe warunki pracy omówione zostaną
z Dyrektorem Szpitala. Podanie wraz ze wskazanymi
załącznikami i życiorysem przesłać należy do Wydziału
Powiatowego w Łęczycy, ul. Sienkiewicza Nr. 31.

Jednocześnie Szpital Powiatowy w Łęczycy reflek-
tuje na przyjęcie do pracy

LEKARZA - ASYSTENTA.

146.

Wydział Powiatowy w Mrągowie
zatrudni od zaraz:

PODINSPEKTORA SAMORZĄDU GMINNEGO
z uposażeniem wg. grupy VII-jej wraz z dodatkiem
służbowym;

REFERENTA PLANOWANIA I GOSPODARKI
MIESZKANIOWEJ

z uposażeniem wg. grupy VIII-jej do VI-jej;

SEKRETARZA MIEJSKIEGO dla gminy letnisko-
wej Mikołajki

z uposażeniem wg. grupy VII-jej wraz z dodatkiem
służbowym wg. stawki a;

3-ch SEKRETARZY GMIN WIEJSKICH
z uposażeniem wg. grupy VII-jej z dodatkiem służbo-
wym wg. stawki a.

Mieszkania zapewnione.

Podania należy składać w Wydziale Powiatowym
w Mrągowie.

147.

Wydział Powiatowy w Siedlcach

przyjmie od zaraz pracownika na stanowisko:

KIEROWNIKA RACHUBY.

Do stanowiska przywiązane jest uposażenie we-
dlug VII — VI gr. uposażenia, zależnie od kwalifika-
cji, plus dodatek służbowy zł. 4.000.

148.

Miasto Szubin k/Bydgoszczy
poszukuje od zaraz

REFERENTA PODATKOWEGO

z uposażeniem wg. grupy IX — VIII zależnie od po-
siadanych kwalifikacji.

Reflektuje się tylko na siłę fachową. Mieszkanie
zapewnione.

149.

Wydział Powiatowy w Lesku

ogłasza konkurs na objęcie stanowiska

RACHMISTRZA WYDZIAŁU POWIATOWEGO.

Do stanowiska przywiązane jest uposażenie wg.
grupy VII wraz z dodatkiem służbowym.

150.

Zarząd Gminny w Radawnicy powiat Złotów
ogłasza konkurs na stanowisko

REFERENTA PODATKOWEGO

z uposażeniem wg. grupy IX wzgl. VIII.

Podanie wraz z życiorysem i odpisami świadectw
z poprzedniej pracy należy nadesłać do Zarządu
Gminnego.

151.

Wydział Powiatowy w Starachowicach

poszukuje kandydatów do niezwłocznego objęcia
następujących stanowisk w biurze Wydziału Powia-
towego:

REFERENTA PLANOWANIA GOSPODARCZEGO,

„ FINANSOWO - GOSPODARCZEGO,

„ GOSPOD. MIESZKANIOWEJ,

„ NADZORU NAD GMINAMI,

RACHMISTRZA.

Wynagrodzenie na powyższych stanowiskach wg.
VIII — VII grupy.

Wydział Powiatowy umożliwi uzyskanie miesz-
kania.

Podania wraz z życiorysami należy składać do
Wydziału Powiatowego w Starachowicach.

152.

Zarząd Miejski w Obornikach Wlkp.
przyjmie

DWÓCH REFERENTÓW

do prowadzenia spraw Urzędu Stanu Cywilnego, Opie-
ki Społecznej i Budowlanych oraz

1 KSIĘGOWEGO

do Kasy Miejskiej z uposażeniem od X do IX grupy
pragmatyki.

Podania z życiorysem oraz odpisami świadectw
z dotychczasowych czynności należy składać do Za-
rządu Miejskiego.

153.

Zarząd Gminny w Żmigrodzie, pow. Milicz, woj.
wrocławskie

ogłasza o wakujących miejscach w tut. gminie na
stanowiska:

SEKRETARZA GMINY

z wynagrodzeniem wg. VII gr. plus dodatek na mieszk-
kanie, opał i światło, oraz na

RACHMISTRZA GMINY

wg. grupy od IX — VIII, w zależności od posiadanych
kwalifikacji.

Do obu grup przywiązany jest dodatek funkcyjny.

154.

Zarząd Miejski w Krzyżu Wlkp., woj. poznańskie
ogłasza konkurs na stanowisko

KIEROWNIKA ZARZĄDU NIERUCHOMOŚCI
MIEJSKICH

uposażenie wg. VI grupy plus dodatki.

Podanie z życiorysem i odpisami świadectw należy kierować pod powyższym adresem.

Reflektuje się na pierwszorzędą siłę.

155.

Zarząd Miasta Kolna
przyjmie

1 SEKRETARZA ZARZĄDU MIEJSKIEGO
z kwalifikacjami, z uposażeniem wg. VII grupy plus dodatki;

1 RACHMISTRZA wykwalifikowanego,
uposażenie wg. grupy VIII plus dodatek służbowy;

1 POBORCĘ

z uposażeniem wg. grupy X.

Posady do objęcia od zaraz. Na stanowisku rachmistrza może być siła żeńska.

Podania z życiorysami i odpisami świadectw przelać do Zarządu Miejskiego w Kolnie.

156.

Wydział Powiatowy w Człuchowie
ogłasza konkurs na 3 wolne stanowiska
SEKRETARZY GMINNYCH w powiecie.

Wymagana dokładna znajomość administracji samorządowej, conajmniej 3-letnia praktyka oraz obywatelstwo polskie.

Uposażenie wg. grupy VII plus dodatek służbowy plus dodatek w naturze. Mieszkanie zapewnione.

157.

Zarząd Gminy w Grzmiącej, pow. Szczecinek
zatrudni od zaraz

3 REFERENTÓW

a mianowicie: podatkowego, gospodarczego i ewidencji ludności, ze znajomością prowadzenia księgi Urzędu Stanu Cywilnego.

Podania z życiorysem i odpisami świadectw należy kierować do Zarządu Gminy w Grzmiącej.

158.

Zarząd Miejski m. Braniewa, woj. olsztyńskie
poszukuje

KIEROWNIKA FINANSÓW I PLANOWANIA

z uposażeniem wg. III grupy ca 25.000 zł., plus 4.000 zł. dod. funk.;

2 KIEROWNIKÓW GRUPY ROBÓT BUDOWL.,
z uposażeniem ca 23.000 zł. plus 5.000 zł. dod. funk.;

BUCHALTERA

wg. VI — VII gr. uposażenia;

6-ciu MURARZY

wg. umowy zbiorowej w budownictwie;

5-ciu STOLARZY do stolarni mechanicznej

wg umowy zbiorowej;

2-ch STARSZYCH MAJSTRÓW BUDOWLANYCH

wg. VI gr. upos. plus 4.000 zł. dodatku funkcyjnego.

Reflektuje się tylko na siły fachowe. Mieszkania zapewnione. Zgłoszenia wraz z życiorysem, oraz odpisami świadectw, należy przelać do Zarządu Miejskiego w Braniewie.

159.

ZAOFIAROWANE

Za ogłoszenie Redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

Pracownik samorządowy z długoletnią praktyką samorządową od 1948 r. na stanowisku sekretarza gminy, poszukuje pracy w samorządzie, najchętniej na terenie województwa warszawskiego. Zgłoszenia proszę nadsyłać do Redakcji „Samorządowca“ pod J. N. N.

160.

ZAWIADOMIENIE.

Kasa Zapomogowo - Pożyczkowa Pracowników Samorządowych m. st. Warszawy (w likwidacji), wzywa wszystkich członków, którzy dotychczas nie odebrali wkładów, do zgłoszenia się w lokalu Kasy Al. Stalina Nr. 31 w godz. 9 — 14.

Komisja Likwidacyjna Kasy nadmienia, że niepodjęte w terminie prawem przepisany wkłady zostaną przekazane na cele społeczne, zgodnie ze statutem Kasy i uchwałą Walnego Zgromadzenia.

KOMISJA LIKWIDACYJNA

SAMORZĄDOWIEC

SPIS TREŚCI ROKU 1949

DZIAŁ SPOŁECZNO - POLITYCZNY.

	Str.		Str.
Nowy Rok	1	Łączność z zagranicznym ruchem zawod.	143, 317
Czyn kongresowy samorządowców	4	Klasa robotnicza sprawuje władzę	158
Dwuletnia Rocznica Wyboru Prezydenta R. P.	25	Wzrost naszej gospodarki i kultury zależy	
Z przemówienia Prezydenta R. P. na konfe-		w dużym stopniu od pracy zw. zaw.	161
rencji Przew. Wojewódzkich Rad Narodo-		22 Lipiec 1944 — 1949	181
wych i Wojewodów	26	Georgi Dymitrow	183
Walka o jedność S. F. Z. Z.	29	Samorządowiec musi być — świadomym	
W. I. Lenin	30	twórcą nowego życia	213
Wielkie słowo jedność i jego znaczenie	58	Nas związkowców w pracy dla Polski Lu-	
Pod hasłem powszechnej, stałej, systematycz-		dowej — nic nie skłóci i nie rozbije	215
nej i planowej oszczędności	77	Od nas zależy nasza siła	217
Wielka ofensywa przeciwko podżegaczom		Święto Odrodzenia 22 lipca w stolicy	220
wojennym. M. K.	84	Budujemy socjalistyczną Warszawę	222
1 Maj	110	Na marginesie procesu Doboszyńskiego	228
Samorządowcy w walce z marnotrawstwem.		Samorządowcy realizują zobowiązania	232
W. Łazuchiewicz	112	Cały naród buduje swoją stolicę	238
Sojusz robotniczo - chłopski	120	Wizja stolicy w 1955 roku	239
Zobowiązania 1 Majowe samorządowców	136	Walka o pokój	240
Dotychczasowe osiągnięcia samorządu w wal-		2 październik — Dniem międzynarod. pokoju	241
ce z marnotrawstwem	138	Wszechzwiązkowa konferencja Zwolenników	
		Pokoju w Moskwie	242

	Str.		Str.
Wystawa Polskiego przemysłu w Moskwie	253	Przed Ogólnokrajowym Zjazdem Delegatów n. Związku	153
Dni, które wstrząsnęły światem	269	Na kongres	153
Miesiąc pogłębienia przyjaźni polsko - radzieckiej	272	Witamy Delegatów na III Ogólnokraj. Zjazd	158
Marszałek Konstanty Rokossowski	273	O nowy wyższy styl pracy związkowej	159
Racjonalizatorzy, Wynalazcy, Przdownicy pracy	280, 312, 313	Aleksander Zawadzki	160
Wydarzenia polityczne	293, 307	III Ogólnokrajowy Zjazd Delegatów Zw.	162
Józef Stalin	302	Przed III Zjazdem Delegatów	163
Nauka Stalina wskazuje całej ludzkości niezawodne drogi walki dla lepszego jutra	303	Delegaci na nasz Zjazd	164
DZIAŁ PRACY I PŁACY.			
Regulacja uposażeń w administracji samorządowej — S. Domański	7	Sprawozdanie z działaln. w kilku wierszach Na nasz Zjazd	167
Zbiorowe układy pracy w samorz. instyt. użyt. publ.	9	Depesza do Prezydenta R. P.	182
Po reformie uposażeniowej — T. D.	34	Odezwa Zarządu Głównego do wszystkich członków Związku	182
Samorządowiec 20.		III Krajowy Zjazd Delegatów	184
Regulacja uposażeń w energetyce — T. Mordziński	35	Wręczenie sztandaru Związku	187
Podwyżka zasiłków rodzinnych — F. M.	35	Z małej skromnej sali II Zjazdu w Szklarskiej Porębie do jasnej wspaniałej sali Rady Państwa III Zjazdu	190
Potaniecie usług samorządu przez redukcje personalne — W. Łazuchiewicz	36	Kierunek i podstawy naszej pracy	194
Ustawa uposażeniowa pracowników państwowych i samorządowych — J. Gallus	63	Uchwały, rezolucje — wskazania III Zjazdu	196
Wynagrodzenie pracowników oddelegowanych do prac społecznych	82	Przemówienia delegatów zagranicznych na III Zjeździe	216
Podatek od wynagrodzeń — J. P.	83, 150	Przdownicy pracy w delegacji na III Zjazd	229
Obowiązujące obecnie przepisy uposażeniowe — T. D.	117	O właściwe zrozumienie i realizację zadań Związku	243
Podwyższenie rent społecznych	236	Z naszego III Krajowego Zjazdu	224
Praca i płaca	275	Z życia organizacyjnego	255
Wyjaśnienia do poszczególnych postanowień zbiorowego układu pracy	248	Do pracowników energetyki	274
Krajowe gospodarze narady branżowe	277	I Krajowy Org. Zjazd Delegatów Prac. Energ.	274
Uposażenie pracown. zawodowych Straży Poż.	308	Z życia związkowego	278, 282, 316
Zaliczenie czasu pracy do wymiaru urlopow i patyfikacji	308	Solidarność międzynarodowa, czujność rewolucyjna (z ref. Al. Zawadzkiego)	305
Premiowanie prac. Zarz. Nier. Miejskich	309	Szczęśliwego Nowego Roku, Towarzysze!	306
DZIAŁ SAMORZĄDOWY.			
WSPÓLZAWODNICTWO PRACY.			
Współzawodnictwo pracy związkowej	10	O szeroki udział samorządowców w upowszechnianiu akcji „H” — J. Bednarz	85
Współzawodnictwo prac w okręgu śl. dąbr.	39	Zmiany w poborze składki członkowskiej	89
Rada Główna Współzawodnictwa i Współdziałania	97	Z pracy samorządowej — S.	91
Współzawodnictwo świetlicowe	114	Niedomagania w pracy samorządowej	188
Współzawodnictwo i oszczędzanie	139	Samorząd w trosce o człowieka pracy	192
Realizacja zobowiązań podjętych dla uczczenia 22 lipca	246	Plan 6-letni w instytucjach użyt. publ.	141, 206
Tabela	281	Z AKCJI SOCJALNEJ.	
Współzawodnictwo pracy	284, 312	64, 96, 122, 168, 169, 208, 236, 258, 266, 289, 290	
Usprawnienie w administracji publicznej	253, 314	SPÓLDZIELCZOŚĆ.	
DZIAŁ ORGANIZACYJNY.			
Zadania naszego Związku na tle kongresu PZPR — W. Łazuchiewicz	2	Każdy członek Zw. Z. członkiem Spółdzielni	65
Kierunek pracy w Związku	32	DZIAŁ KULTURALNO - OŚWIATOWY.	
Witamy tow. Dozorców — W. Łazuchiewicz	33	Osiągnięcia kulturalno-oświatowe w Związku w roku 1948 — J. Bednarz	12, 13, 14, 15
Przełomowy dzień Dozorców — St. Dadacz	33	Adam Mickiewicz — J. Rużyło-Pawłowska	43
Organizacja bankowości w Polsce — M. Gajewski	41	Komunikaty kulturalno - oświatowe — J. Z.	44
O umocnieniu jedności ruchu zawodowego	57	Fryderyk Chopin	70
Wielkie słowo jedność i jego znaczenie	58	Pizgotowania do przeglądu dorobku kulturalnego naszego Związku — J. Bednarz	71
Z nowymi siłami — W. Łazuchiewicz	60	Walka z ciemnotą i zacofaniem	87
Grupa — komórką podstawową	88	Ze spraw kulturalno - oświatowych — Wład	98
Z akcji wyborczej do władz oddziału	96	Kongresowa wystawa malarska	133
Radzieckie Związki Zawodowe — L-ski	90	Z prac kulturalno - oświatowych	144
Witamy tow. Fryzjerów w n. Związku — W. Łazuchiewicz	97	Aleksander Puszkina	145, 173
Kongres Związków Zawodowych	116	W stulecie zgonu J. Słowackiego — J. Rużyło - Pawłowska	145
Plenarne posiedzenie Zarządu Głównego n. Związku	119	4-ty tydzień Tow. Burs i Stypendiów	148
Z historii ruchu zawod. — Jan Prószyński	126	Gdyńskie środy literackie	172
Kongres wielkich zadań — M. Ziemiński	127	Wystawa prac członków n. Związku — Aka	223
Nasi delegaci na Kongres Zw. Zaw.	128	Imprezы kulturalno - oświatowe	224, 225
Wczoraj — dzisiaj w ruchu zawodowym samorządowców — J. Gonerski	131	Zamknięcie Zjazdowej Wystawy sam. — St.	245
Przedkongresowe obowiązki delegatów — W.	132	Okręgi i Oddziały w pracy kult. - oświat.	256
Ugrupowania zawodowe n. Związku — W. Łazuchiewicz	134	Z pracy kulturalno - oświatowej	287
Zobowiązania kongresowe w samorządzie	140	Ocena związkowego „Konkursu Literackiego”	318
		WCZASY.	
		46, 65, 101, 227, 266, 289, 322	
		SPORT i W. F.	
		16, 17, 47, 72, 100, 122, 146, 207, 226, 227, 260, 291, 321	
		SPRAWY KOBIECE.	
		19, 45, 61, 62, 95, 149	
		PORADY I ODPOWIEDZI.	
		19, 52, 53, 74, 104, 105, 106, 151, 174, 177, 208, 233, 234, 265, 295, 296, 324	

KRONIKA I SPRAWY BIEŻĄCE.

	Str.
	48, 49, 101, 102
PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA.	
20, 51, 103, 151, 175, 231, 264, 296, 327	
Z PRZEGLĄDU PISM.	
56, 76, 121, 124, 153, 263, 294	
FELIETONY I „W CIENIU POKRZYWY“ — J. Z.	

Ty i my	18
Wielkie miasto — Słupsk	22
Dwa plany	50
Sobiesława — Gościwita	54
Tak to bywa	73
Chiński Dwór	76
Sekunda namysłu	99
Czy wiecie, że dzisiaj	108
Przez moje okulary	121
Na wagę złota	124
1 Maj w Rumunii	148
Zemściłem się na Durliku	154
Cenna inicjatywa księżycowych Faraonów	156
Ankieta Z. U. S.-u	175
Tow. Poecie Z. K. w Łodzi	180
Zardzewiałe gazomierze	211
Kamienne oczy	230
Dokręcić biurokrację	236
Wrześniowe rozmyślenia	262
Mało z tym	268
W listopadowy dzień smutku	292
Rozmach za 50%	297
Przystanek czasu	327

RÓŻNE.

Rywalizacja Rad Zakładowych	66
Zniżki ko'ejowe	97
Zmiany w podziale adm. państwa	103, 259, 297
Międzynarodowe Targi Poznańskie	152
Energetyka, księgowość, uczyć i kontrolować	209
Jak wygłaszać przemówienia	263
Wezwanie do składania ofiar na rzecz Fun. Międz. Solid. Proletariackiej	285
Likwidacja Zw. Składnicy ksiąg i druków	286
KONKURSY I OGŁOSZENIA	
16, 21, 22, 23, 24, 55, 56, 75, 94, 107, 108, 123, 178, 179, 180, 210, 212, 235, 259, 265, 266, 267, 279, 281, 289, 297, 298, 299, 300, 320	

ILUSTRACJE

Generalissimus Józef Stalin	300
Prezydent R. P. B. Bierut	25, 158, 220
Premier Józef Cyrankiewicz	158
Minister Przemysłu Lekkiego E. Stawiński	117
Wiceminister O. N. E. Ochab	57
Minister K. Mijał	191
Minister W. Wolski	192
Sekretarz KCZZ. B. Gebert	59
Prezydent S. Tołwiński	222
Przewodniczący CRZZ. Al. Zawadzki	159

I Sekretarz KW. PZPR. St. Zawadzki	128
Gmach Zarządu KCZZ.	127
Siedziba Związku	126, 137
Sztandar Związkowy	66, 67
Odnaka związkowa	15
Znaczek związkowy	109
Lenin	269, 270
Tow. Georgi Dymitrow	183
Delegaci na III Zjazd	184
Jelinek — Czechosłowacja	200
Prezydium Zjazdu	186
Arno Passivuori — Finlandia	204
Groszkin — Delegat Radziecki	161
Szandor Tosznadi — Węgry	244
Przew. Rady Narodowej — Hetmańska	149
H. Gajda — Delegatka na Kongres	179
Fryderyk Chopin	72
Z igrzysk sportowych Zw. Zaw.	98, 146
Współzawodnictwo w zakł. użyt. publ.	111
Oddział — Prudnik	115
Melioracje w akcji	180
Przy ciężkiej, lecz owocnej pracy	120
Gołąbek pokoju	125
Delegatka na Kongres N'zio Władysława	128
Przodownik — St. Bogacki	129
Szkolenie zawodowe	130
Gromada wsi Piotrowiczki	131
Z uroczystości 1 Maj w Krakowie	132
Trasa W — Z	133, 220, 221, 238
Komisja branżowa	134, 141
Tramwaj na 1 Maja — Kraków	136
Szombierki — Elektrownia	138
Przodownicy pracy w zakł. użyt. publ.	138, 139
Moskwa — Czerwony Plac	143
Gazetka ścienna	144, 199
Syrena	147, 237
Gmach Ministerstwa Przemysłu	152
Kolonie	154
Akcja „H“	156
II Kongres Zw. Zaw.	157
Uroczyste odsłonięcie sztandaru Okr. Kraków	162
Delegaci na Zjazd	164, 165, 166, 184, 185
Prezydium Zjazdu	186
Wręczenie sztandaru Związku	187
Delegacje zagraniczne	188, 189
Otwarcie wystawy amatorów — członków Związku	197
Delegaci głosują	205
Pomnik Grunwaldzki — Kraków	211
Z akcji socjalnej	228, 236, 258
Posiedzenie CRZZ	240
Fragment urządzeń filtrów — Warszawa	257
Pałac Zimowy	271
Gdańsk — Gdynia	282
Z pracy kobiet	288
W świetlicy w Zw. Radzieckim	315
Wspomnienie z lata	321

JUŻ UKAZAŁ SIĘ

KALENDARZ „SAMORZĄDOWCA” na rok 1950

WYDAWNICTWO NIEZBĘDNE DLA :

- wszystkich działaczy samorządowych i instytucji użyteczności publicznej
- członków rad narodowych;
- wójtów, burmistrzów, sołtysów; wszystkich związkowców.

ZAWIERA ARTYKUŁY O TREŚCI POLITYCZNEJ, SPOŁECZNEJ, SAMORZĄDOWEJ i ZAWODOWEJ BOGATY DZIAŁ INFORMACYJNY

Kalendarz jest właściwie poradnikiem pomocnym w każdym niemal społecznym i zawodowym działaniu.

ZAMAWIAĆ PRZEZ ZARZĄDY OKRĘGÓW

Redakcja i Administracja: Warszawa, Al. Jerozolimskie 91. Skr. p. 345.

Redaktor przyjmuje: środy, czwartki i piątki godz. 9 — 10. Sekretariat czynny codziennie od 9 — 14. Tel. 88-640 lub 80-021, wewn. 92. Komitet Redakcyjny.

Wydawca: Związek Zawodowy Pracowników Samorz. Terytorialnego i Instytucji Użyteczności Publicznej R. P.

Prenumerata kwartalna zł 30.—. Cena numeru zł 10.—.

Konto P. K. O. I-1526.